

Verges il·lustres

VIRGINES PRÆCLARÆ

per JOAM BARANERA, Pvre.

És encoratjador evocar l'exemple de les Santes en aquest temps de materialisme i sensualisme que ens reula en aquella època de la seva conversió. És, a l'ensem, far lluminós que irradia les nostres intel·ligències, pilar que aguanta el nostre esperit entenebrit i malaltis per aquest ambient de frivolitat i inconstància que ens envolta.

Perquè, en celebrar la Festa de les nostres Patrones Juliana i Semproniana, recordem la bona llevor que fou escampada en mig d'aquella societat envilida i esclavitzada i que fruità en aquells cors verges, ben eficaçment, que les feu grans i immortals. Llevor que aquell heroïsmes ens ha conservat a través de les generacions, malgrat els esbarzers i altres males herbes amb que els enemics de Crist voldrien ofegar-la o fer-la perdre.

No és pas el nostre intent fer avui una apologia d'aquesta perennitat doctrinal i cristiana, el nostre objecte més aviat és remarcar la virtut d'aquelles Donzelles que les feu semblants als àngels del cel, la seva virginitat, aleshores menyspreuada, escarnida fins en el culte dels deus falsos. Conegut el seu honor, recuperada la seva dignitat, redimides per Crist, varen mantenir-se Verges fins al Martiri.

La conducta d'aquestes Verges glorioses podríem qualificar-la d'imponderable, heroica si recordem el que ens han tramés els homes de lletres d'aquell temps que, amb una cruesa avergonyidora, ens descriuen l'estat d'abjecció a que havia arribat el gènere humà, particularment la dona tinguda com un objecte vil o repudiable.

No era, doncs, fàcil sobreposar-se a aquesta degradació general sense una fermesa constant i varonil, ajudada de la gràcia divina que no els havia de mancar a la seva sincera conversió al seu Espós i Redemptor generós.

Aquesta noblesa de les Verges Juliana i Semproniana podem avalorar-la més encara amb el menyspreu que feren de tot plaer carnal, amb la renúncia de tot bé caduc, que podia oferir-se, però, a la seva edat temptadora, no dubtaren de deixar fins la seva llar, arribant a aquella perfecció evangèlica que la gent del món avui encara no sap comprendre. Decisió sublim, conducta lloada, a la bestreta, pel diví Mestre. «Si algú deixa, ens diu, la casa, o els germans, o les germanes, o el pare, o la mare, o la muller, o els fills, o els camps per mi rebrà el cent per u i posseirà la vida eterna». Èmules d'aquesta Doctrina ultra-terrena esdevingueren esposes castíssimes de l'Anyell immaculat per seguir-lo on sevuella, on se n'anés.

Aquesta fermesa d'ànim rectificava

Plafo del tabernacle

Santes Juliana i Semproniana a la Glòria

Les germanes Juliana i Semproniana, verges, nades a Iluro, en altre temps cèlebre municipi romà, segons ho testimonieja antiquíssima i molt constant tradició, passaren de la calitja de la infidelitat a la llum de la vera fe per la predicació de Sant Cugat. Amb la seva doctrina i exemples fortament i suauement afalagades, de tal manera s'acostaren a tan bon Mestre que no volgueren separar-se'n ni per temença de cap turment ni pel perill de la mort.

I així, companyes d'ell en la predicació, amb ànim valerós el seguiren en els turments i fins condemnat a mort; ni el deixaren que abans, quan ja mort, no haguessin complert amb els últims serveis de pietat no fent cas de l'edicta del tirà.

Per aquest motiu, conegut el fet, foren empresonades; i presentades davant del President Rufi, com confessessin palesament ésser cristianes i estar promptes a morir pel Crist, foren tentades amb carícies i promences, després amb amenaces i terrors per si pogués ablanir-se la llur fortitud o vincular llur constància. Més les Santes Verges, obrant interiorment la gràcia divina, fermes i confirmades amb el triomf encara fresc del seu Preceptor, desprecien els afalacs, fins desitgen la mort i es riuen dels turments. El Tirà, s'enutja i, desconfiant completament de la victòria, a les que no pot vèncer amb raons, mana tallar-les-hi el cap. I així Juliana i Semproniana redimides amb la doble corona de la virginitat i del martiri volaren cap al cel.

(Del Segon Nocturn del propi de les Santes)

ria una vegada més a allunyar-se de aquells bens i plaers renunciats, a superar tota temptativa que volgués marcir aquells lliris blanquíssims que sortiren per primera vegada d'entremig de la paganitzada lluro, i fer-se dignes, alxí, de tota fruïció espiritual incomparable, en mèrit i mesura, a tot plaer mundà.

Aquest bescanvi que feren aquestes Verges il·lustres del plaer de la carn amb el de l'esperit ens l'elogia Sant Geroni amb aquests mots: «Aquell que deixi, ens diu aquest comentarista, els plaers de la carn per Jesús, rebrà tants de bens espirituals que en mèrit i comparació seran com qui deixi una petita cosa per abastar-ne cent d'altres. En rebrà el cent per u i posseirà la vida eterna».

Aquest és el mèrit i la recompensa que fa disset segles aconseguiren aquelles Donzelles bellíssimes i que han merescut els honors que els hi tributem ací en la terra.

És encoratjador, repetirem, aquest exemple de les Santes Juliana i Semproniana avui en veure que vol rebrotar aquell paganisme embrutidor que voldria despullar-nos d'aquella dignitat i d'aquell honor que Elles varen defensar amb fermesa varonil i agrair fins la mort al nostre veritable Redemptor. Per això un xic apesats d'aquesta decadència moral del nostre poble gosariem fer-vos aquesta pregaria: O, Verges Il·lustres, purifiqueu aquesta onada impura que inunda arreu; que el nostre esguard no s'avergonyeixi en traspasar les vies públiques; que la dignitat i hon-

Pensem en els Sants

per MIQUEL VILA

Quan llegim el desenvolupament d'aquestes grans conferències internacionals, buscant fórmules i més fórmules—diem-ho amb la paraula de moda—per remeiar els mals de la humanitat. Quan veiem les més destacades figures mundials—finances, polítiques—en contínues converses, i desplaçaments, cercant amistats, fent pactes i enteses per una major tranquil·litat universal: Quan veiem tantes i tantes comissions de tècnics discutint dies i dies per no arribar mai a solucions definitives. Quan després de tant de moviment i de discursos, i de muntanyes de paper ens fixem en els resultats migradíssims o nuls, s'ens acut preguntar: A què serà degut? Si sempre van tan documentats i plens d'estadístiques i assessoraments i les seves paraules i els seus gestos són sempre tant meditats i justos? Com és possible el fracàs? Quina causa tan primordial pot ésser, que impossibilita uns resultats eficients? Si garbelléssim, trobaríem aviat la causa; no és altra que la manca de sinceritat; discursos, conferències, comissions, tot està embolcallat en una atmòsfera d'hipocresia, d'engany. És impossible d'aquesta manera, anar enlloc; els conflictes van acumulant-se i embrollant-se cada vegada més, i l'amenaça d'un nou desastre mundial, torna a planar damunt l'humanitat.

El fracàs del sistema d'intriga i de astúcia és evidentíssim: es fa necessari, doncs, si no es vol anar al caos, la pràctica d'una forma completament oposada a la d'ara: sinceritat, honradesa. Contra Maquiavel, el cristianisme; així simplement.

Havem de pensar novament en els Sants—fruit del cristianisme. Havem de retornar a la senzillesa, a la facilitat. En una paraula: la veritat sempre inspiradora i guia de tota actuació.

Segurament que si cada dia, els dirigents de la humanitat, abans de posar-se a la tasca, llegissin quelcom—per exemple—de la vida d'un Francesc d'Assís, d'un Joan Bosco. Si en preparar els seus discursos i estudis, donessin una ullada a «La Cortesia Cristiana» o a les pàgines meravelloses escrites per la simpàtica Santa de Lisieux, estem convençuts que tots hi sortiríem guanyants, ells no tindrien de cavilar tant, i els pobles viurien més tranquils.

Pensem en els Sants: perquè s'imposa un retorn pels camins dels Sants.

radesa cristianes no sien desnonades de les nostres llars com a penyora del vostre patronatge i benaurança eterna.

CONSTRUCCIÓ

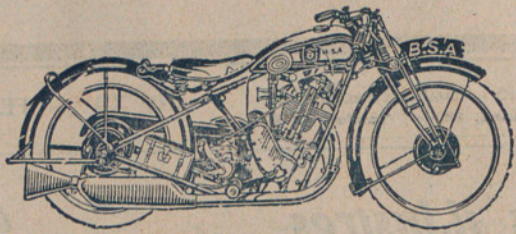
d'embalatges i envasos, marcats i polits, en fustes de poll i pi, per a Xampanyes, Vins, Licors, Olis, etc.

ILURO, 16

MATARÓ

TEL. 151

Taller Mecànic : Construcció i Reparació de Bicicletes

SALVADOR MASCORDA

(CASA PIU)

Bicicletes per a Senyora i Men, Tricicles, Patinets, Cadiretes, Cotxets, etc.

Despatx i Tallers

Porta de Batlleix 18 **Mataró**
(Angels)

J. Cassadó, 5
(Sant Bru)

RECTO & C.^{ia}

Magatzems de Fustes de totes menes

Fàbrica d'Asserrar - Fusteria Mecànica - Construcció d'Envasos - Taulers contra-xapats de totes classes

CARRER DE LEPANT, DEL 77 AL 105 - MATARÓ - TELÈFON 135

Dipositaris exclusius de les cases

URALITA, S. A.

Plaques per a teulada — Tuberia a pressió, Sanitària DRENA i Senzilla — Dipòsits
Revestiments DEKOR i FIBROMARBRE

LENA, S. A.

Reproduccions Artístiques

Exposició i venda: "CASA ZARAGOZA," - Rambla Castelar

RESTAURANT DE L'ESTACIÓ

VIDUA NONELL

MATARÓ

LA VIENESA

de **Francesc Raurich**

elabora els seus acreditats PANETS DE VIENA amb maquinària automàtica, la més moderna i per això pot servir amb rapidesa i perfecció nombrosos encàrrecs per importants que siguin. — Servei a domicili

Palma, 19 bis i 21

MATARÓ

Telèfon 298

Perspectives de Festa Major

Els focs artificials

per JAUME ROGER

Dos cops l'any la Ciutat celebra unes festes per a esplai de propis i estranys: la Fira i les Santes. Els temps han modificat l'essència d'aquestes expansions que el Muicipi ofereix a l'admiració dels veïns i dels forasters. Per la Fira, ja fa dos anys que uns stands discrets han vingut a superar les barraques llastimoses que els típics firaires instal·len a la Riera. Per les Santes, el laïcisme oficial ha suprimit la processó que feia les delícies de grans i xics i omplia de solemnitat popular les festes en honor de les Patrones d'Iluro. Un número, però que no ha sofert ni pot experimentar cap eclipsi ni modificació és el dels focs artificials.

Abans de que l'Exposició de Montjuïc vingués a enjoiar la retina dels perfectes badoqs—en la més inofensiva accepció del mot—i que els tubs Neon i les bombetes elèctriques possessin lletres, ratlles i punts en la fosca de les nits ciutadanes, la nostra ànima d'infant, entusiasta de totes les fantasies, s'encisava amb un castell de focs artificials.

Repareu que sempre el castell de focs artificials és el número més popular de tots els programes de Festa Major. No té pas comparació amb els Jocs Florals que encara s'arrosseguen esllanguits per algunes viles i ciutats seguits d'un estol de professionals desinteressats als quals atrau la dolça i perfumada poesia d'un premi en metàl·lic. Ah, no! Déu ens conservi molts anys l'afició als coets i ens alliberi algun dia de flors naturals, violes i englantines més o menys fervoroses, patriòtiques o amoroses.

L'elecció entre uns Jocs Florals i un castell de focs artificials no és gens dubtosa. Mireu, tan sols, la multitud formada per xics i grans

embadalida davant el candorós espectacle. Esperits forts i gent ingènua no deixen pas perdre aquells minuts d'esplai honest i econòmic ensem que confortador. Ara és un coet que puja tallant l'atmosfera i ratlla el cel amb espurnes d'or. Mireu-lo allà dalt com esclata en estels blaus, verds, vermells, o bé en una panera de llum blanca engegadora o es fon després d'una explosió minsa o formidable que ressona per damunt dels terrats i us barrina les orelles com una burxada roent. I aquells altres que, després de pujar brunzents com si volguessin foradar la lluna, deixen penjades en el no res negre i abstracte unes flors de llum igual que si una mà misteriosa els aguantés des d'un planeta imaginari. O bé aquells que cusen embastes en la tela obscura del cel. I els que fan pensar en les «fusées» de la gran guerra que des-

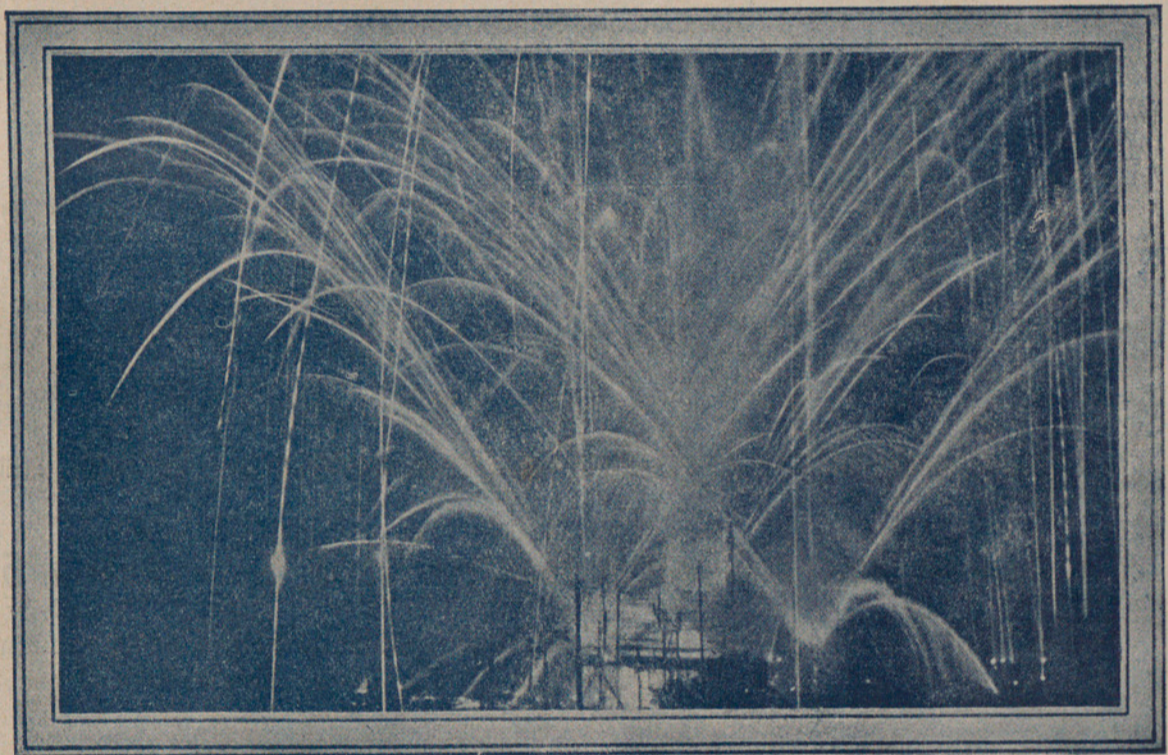
cobrien els pobres «poilus» amagats a les trinxeres. I aquells que engeguen cercles d'or fugitius i remorosos. I després el punt de foc de la canya que cau com un estri inútil que ja ha complert la seva missió.

I què em direu també d'aquelles rodes que comencen lentament com si fossin avars de la sorpresa final que ens reserven? Poc a poc augmenten de qualitat. Ara esdevenen policromes i la gran és voltada d'altres que roden imitant els mons infimts, i a la fi ens presenten una cascata lluminosa o un ninot grotesc que mou els braços i les cames, mentre el poble riu alegre i satisfet?

No us oblideu de l'apoteosi. O, el brillant epíleg que fa obrir mílers de boques amb exclamacions eixordadores! Aquell escut convencional o l'efígie del Sant Patró, avui eliminada pels corrents extremistes dominants, dibuixats amb punts de colors llampants. Després les fonts màgiques de raigs lluminosos que surten de tots els indrets en una mena de gran batuda prodigiosa i caòtica. Els brolladors de foc substitueixen ràpi-

dament els que s'afebleixen talment com si tinguessin pressa a suicidarse, a sortir del cau on estan presoners i comprimts. En veure's lliures s'enfilen i s'empaiten i juguen a veure quin assoleix major altura amb la il·lusió de dedicar un bes furtiu a l'estel que els contempla fent pampallugues en la nit. Cauen, però, inexorablement i es desfan en guspises com si el cor se'ls esbocinés de l'esforç titànic i del desencís de no abastar l'estel que amarga llur vida efímera.

El castell de focs artificials és un bell poema que es desgrana entre l'espetic estrident i el perfum agre de la pólvora. Proveu de retenir en el misteri d'una cambra fotogràfica tan portentós espectacle i veureu com aquells coets brillants i remorosos esdevenen en el positiu unes magnífiques palmes arquejades amb estrènua elegància. L'apoteosi estrident, l'apoteosi, diríem, gairebé salvatge, pren a la fotografia la plasticitat d'una festa triomfal en homenatge d'un heroi desconegut que arribés de terres ignotes situades més enllà de la vida.

“FUNERÀRIA DE LES SANTES”

de

Vídua d'August J. Ribas i Mustarós

L'Agència de

POMPES FÚNEBRES

més antiga de Mataró

PUJOL, 38 - TELÈFON 37

PERE FORT

Santa Teresa, 24
: MATARÓ :

REPRESENTANT DE LES ACREDITADES CASES:

OLIS PERE CAIRO - Badalona : SABONS BENET FERRER - Barcelona : XOCOLATES I CONFITERIA - INDÚSTRIES DEL SUCRE - Barcelona : XAMPANYS NOYET - Barcelona
LICORS JOSEP GERMÀ - Sabadell

FABRICA DE PELLIS ADOBADES I CORRETGES LLUIS G. COLL

comunica que ha instal·lat la seva fàbrica a Mataró amb maquinària de la més moderna per a poder atendre tots els encàrrecs amb la màxima rapidesa i perfecció, de les seves

ESPECIALITATS AL **CROM**, AL **TANÍ** I **ORANGETAN**
ultra totes les altres especialitats d'aplicació industrial.

FERMÍ GALAN, 582 M A T A R Ó TELÉFON 403

ROCA

tenen el gust d'oferir-li els seus treballs en CALATS, BRODATS, PLISATS i FOLRERIA DE BOTONS DE FANTASIA, per encàrrec exclusivament, i pregant-li es serveixi veure l'esplèndida i variada col·lecció en els aparadors del seu nou domicili **BISBE MAS, 24**

BANCO URQUIJO CATALÁN

Domicili: Pelai, 42 - Barcelona - Apartat de Correus 845 - Teléfon 16460

Direccions Telegràfica i Telefònica: CATURQUIJO

CAPITAL 25.000.000

Magatzems a la Barceloneta - Barcelona

Agències i Delegacions a Banyoles, La Bisbal, Calella, Girona, Manresa Mataró, Palamós, Reus, Sant Feliu de Guíxols, Sitges, Torelló, Vic i Vilanova i La Geltrú

Corresponsals del «Banco de España», a Arenys de Mar, Banyoles, La Bisbal, Mataró i Vilanova i La Geltrú

ENTITATS QUE COMPOSEN EL GRUP «URQUIJO»

Denominació	Casa central	Capital
«Banco Urquijo»	Madrid	Pessetes 100.000.000
«Banco Urquijo Catalán»	Barcelona	» 25.000.000
«Banco Urquijo Bascongado»	Bilbao	» 20.000.000
«Banco Urquijo de Guipúzcoa»	San Sebastián	» 20.000.000
«Banco del Oeste de España»	Salamanca	» 10.000.000
«Banco Minero Industrial de Asturias»	Gijón	» 10.000.000
«Banco Mercantil de Tarragona»	Tarragona	» 3.000.000
«Banco Urquijo de Guipúzcoa - Biarritz»	Biarritz (França)	Francs 1.000.000

Les quals tenen establertes bon nombre de Sucursals i Agències a diverses localitats espanyoles-Corresponsals directes a totes les places d'Espanya i a les més importants del món

Agència de Mataró: Carrer de Francesc Macià, 6 - Apartat 5 - Telèfons 8 i 305

Igual que les restants Dependències del Banc, aquesta Agència realitza tota mena d'operacions de Banca i Borsa - Descompte de cupons, obertura de crèdits, etc., etc.

Hores d'oficina: De 9 a 13 i de 15 a 17 hores - Dissabtes de 9 a 13
Horari d'estiu (juliol, agost i setembre): De 9 a 13 hores

«La Reconstructora Americana»

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin
ABONAMENTS DE NETEJA I CONSERVACIÓ

PERE PARRA

Goya, 10 BARCELONA Tel. 72482

Lloguer de màquines de 10 a 30 ptes. al mes.

SERVEI A DOMICILI

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació — : —

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia

La indústria pesquera a Mataró

per JESÚS SEGURA

En els segles passats...

Hi hagué un temps que la nostra ciutat gaudia d'un renom pescaire guanyat a pols pels nostres homes de mar. Era en aquells segles que no conegueren el progrés de la mecànica, llavors que els treballs del camp i de la mar eren els principals mitjans de vida del nostre poble.

D'aquestes dues grans branques que aixoplugaven la majoria dels mataronins, els gremis de pescadors i de mariners, fou el que donà major benifets i més importància a la població. L'indústria pesquera i el tràfec dels nostres mariners, junt amb l'expansió comercial a través de la Mediterrània, envoltaren de prestigi la velia lluro, que de fet exercia totes les activitats, tots els drets i gaudia de totes les prerrogatives de cap de la comarca.

Si resseguim l'història mataronina veurem l'influència exercida en la seva vida per la gent de mar. Sense remuntar-nos a èpoques massa llunyanes, fitant l'esguard a la segona meitat del segle XVIIIè trobem ja establert el Gremi de pescadors de Sant Pere i el Gremi de mariners de Sant Telm als quals pertanyien la totalitat dels treballadors de la mar. Era aquell temps en que es trobava establerta l'organització social a base d'estaments professionals. Cada ofici tenia el seu gremi que cuidava d'assegurar als seus socis diferents riques de llur vida. I val a dir que els Gremis que tenien una vida més puixant i més digna eren aquests de pescadors i mariners. Però això no privava de que entre ambdós Gremis existissin les seves diferències personals i els seus antagonismes, que eren una prova més de la vitalitat de llur vida, puix està prou escatit i és prou lògic que com més força i més expansió té una organització més problemes li calen resoldre.

Vingué un moment que hom pogué vèncer aquests antagonismes i en 1895 veiem que es fusionaven ambdós gremis en una Germandat Marineria Mataronesa de Sant Pere i Sant Telm. La «Confraria» tenia el seu «misteri» i les seves monumentals banderes que eren l'admiració de tothom en les processons de Setmana Santa. L'estatge de tots els confreres era en aquella casa de davant el «rotllo» que encara conserva en la seva façana la típica campana.

L'època floreixent més remota

L'indústria pesquera mataronina, com la de tot el Maresme, ha passat per diferents èpoques d'esplendor. La més recent hom la recorda a finals del segle passat fins alla el 1910.

Era quan a Mataró, vivien de la pesca més de 300 famílies. Certament que cap d'elles es feu adinerada—aquesta indústria és modesta—però totes vivien sobradament del seu treball i àdhuc algunes sobressortien per esplendidesa econòmica. L'ofici donava per això, i prou.

Llavors, la nostra platja ofería un dels seus millors aspectes. Entrc el poble i la mar s'hi aixecava una original muralla de barques i de barcasses que eren l'aegria de tots i la joia de la platja. En elles els nostres

AIGUAFORT, de Rafael Estrany

mariners hi passaven una vida intensa, adés feixuga, a estones anguniosa, però quasi sempre jovial i alegre. Totes les cases de cara al mar semblaven joioses d'ésser el marc del tragí de la marineria i l'aixopluc de tots els estris de pescar. Les dones ajudaven en les tasques que els són pròpies i la llar del pescador era tan feliç com la del millor menestral. El treball era productiu i la gent de mar vivia modestament, però amb la mateixa dignitat que la dels millors oficis.

En aquell temps, el cens de pescadors a Mataró, entre patrons i remitgers sobrepassava els 500, que es feien a la mar en:

36 barques de bou (18 parelles)
45 > de sardinalers
20 > alatxeres
40 > per pescar a les «nances», i
10 barques per pescar als «palangres».

Cal imaginar-se el goig que feia la platja tan ben proveïda. Es pescava en abundància i el peix es venia a pes a casa del «patró» o del propi pescador. Fa 27 anys, en plena època de floreixement, s'implantà el «rotllo» per subhastar-hi el peix i el resultat d'aquesta innovació fou tan falaguer, que encara continua venent-se igual. La subhasta de peix al «rotllo» és l'atracció imprescindible i més característica que pot oferir-se als forasters.

L'estat actual de l'indústria pesquera

Però els temps canvien, i arribà, fatalment, la davallada. L'indústria pesquera, abans tan floreixent, d'uns vint anys ençà ha anat decandint amb tanta persistència, que si hom no s'hi llença de valent a remeiar-ho, amenaça esfondrar-se completament.

La platja és trista, desolada. De les 150 barques que emplenaven tota la platja mataronina, tan sols en resten 42, les quals es dediquen als diferents arts de la pesca: sardinals, vaca, bolearistes, palangres, xarxaires, nances...

Tot aquell tragí mariner ha desa-

paregut. Els 500 pescadors s'han convertit en un centenar escàs. No hi veureu cap jove de 15 a 25 anys. El treball del mar ara no és productiu, l'horitzó és molt fosc i la joventut en fuig. La llar del pescador ja no és alegre; el guany miserable l'entristeix i si vol salvar-se, ha d'abandonar l'ofici i cercar treball en altres indústries. Les dones ja no poden ajudar les tasques pescaires; no val la pena. Les cases s'han tornat esgrogueïdes.

Les barques resten inactives, les inclemències del temps les inutilitza i acaben fatalment en el foc. Ara mateix es troben fetes malbé dues barques de «bou» magnífiques, esplèndides, construïdes feia dos anys, que valien més de mil durus cada una...

Les estadístiques del peix desembarcat en nostra platja, durant un any mostren clarament la minsa quantitat de peix obtingut.

Vegem-ho:

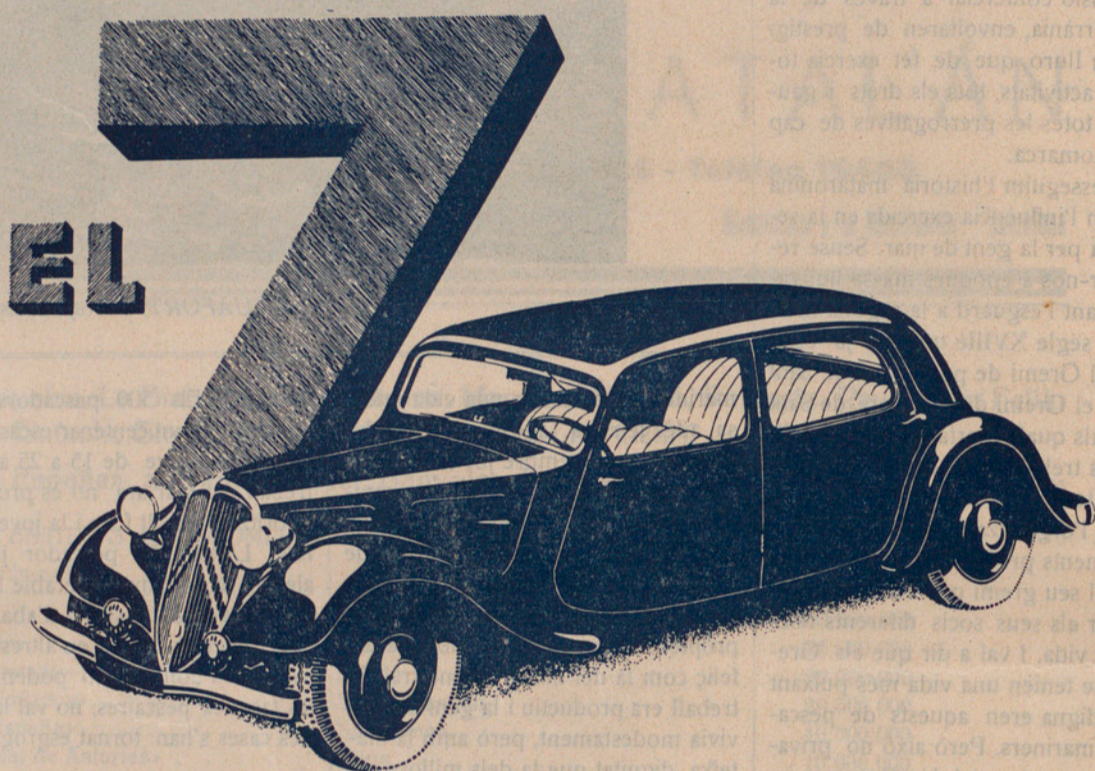
ANY 1933 — 1.er trimestre			
Classe de peix	Quilos de pes	Preu mitjà	Valor en Ptes.
Sardina	3.000	2'—	6.000'—
Boga	1.200	1'—	1.200'—
Rap	500	1'50	750'—
Gerret	1.800	0'80	1.440'—
Surell	100	0'25	25'—
Vesugo	150	8'—	450'—
Pagell	200	4'—	800'—
Roger	1.000	5'—	5.000'—
Corball	200	4'50	900'—
Llenguado	100	6'—	600'—
Lluç	500	5'—	2.500'—
Rajada	600	2'—	1.200'—
Murralla (pupurri)	400	0'50	200'—
Crustàcers			
Llagosta	200	8'—	1.600'—
Varis	100	1'50	150'—
Molúscos			
Calamars	1.200	2'—	2.400'—
Pops	1.500	1'50	2.250'—
Sèpia	2.000	1'50	3.000'—
Varis	100	1'—	100'—
TOTAL.	14.850 quilos		30.465'—

No creguéssim pas que aquesta quantitat de peix que es pesca a Mataró,—malgrat la seva esquifidesa—fos consumit tot en nostra ciutat. Al contrari, fins ara quasi tot anava al Mercat Central de Barcelona. En deixaven una petita quantitat a Mataró per barrejar-la amb la resta de peix que vé de fóra, i prou. A Mataró tenint peix fresc, molts dies havíem de surtir-nos del pescat en el Cantàbric. Aquesta censurable anomalia ara sembla que està acabant-se. El recent conflicte sorgit arran l'aplicació de l'arbitri per inspecció

sanitària del peix, ha vingut de retop, a acabar-ho. El Pòsit de Pescadors —del qual parlem més avall—ha obtingut l'exclusiva de la venda del peix pescat a Mataró i molt encertadament i amb simpatia de tots els mataronins ha instal·lat en els Mercats unes taules de venda on tothom sap que pot trobar-hi el peix pescat a Mataró. Aquesta modalitat ultra ésser una garantia pels consumidors mataronins, pot ésser un dels molts motius a estudiar perquè l'autèntic pescador obtingui un major guany del seu treball.

Proveu i admireu

ALS NOSTRES
SALONS D'EXPOSICIÓ
I
A TOTS ELS DELS NOSTRES
CONCESSIONARIS

PREU: **9.500** ^{PTS} /

I ELS MODELS **8.10.15** cv.
DE NOVISSIMA I INGINYOSA SUSPENSIO PER MEDI DE
RODES DEVANTERES INDEPENDENTS
I BARRES DE TORSIO

CITROËN

Concessionari per Mataró i Comarca:

FRANCISCO CASAS

TALLERS, DESPATX, EXPOSICIÓ I VENDES:

Fermí Galan, 389 al 393 i Sant Agustí, 2 - Teléfon 152

Taller de reparacions mecàniques, elèctriques, planxisteria i tapisseria per a automòbils
Stock i venda de neumàtics, accessoris, recanvis, olis, grasses i valvulines
Recanvis per a automòbils "Ford,, i d'altres marques Font de gasolina

Les causes de la decadència de l'indústria pesquera

Tot aquest estat de misèria, de ruïna, que experimenta l'indústria pesquera, té—com totes les coses—la seva explicació.

La causa més important de la decadència, hem de cercar-la en el trencament de la «veda del bou», factor essencial perquè la pesca sigui pròspera al seu dia. Si en l'època de la procreació del peix aquest és cercat ni es cria ni es farà abundant. El bon pescador—sap en què guanyar-se la vida durant la «veda del bou», però el comerciant intrús, que cobra el 50 i 60 per cent de l'import de la pesca pel lloguer de la barca—no respecte «vedes» ni res, i la cria ha estat continuament destruïda.

Entre els pescadors, aquesta actitud provocà un malestar general. Veien decaure la seva indústria, el seu únic mitjà de vida, i havien de contemplar la passivitat dels governants en evitar aquest atemptat a la riquesa pesquera. Cada dia l'indústria del gènere de punt arrebassava més braços, que abans es feien a la mar. I vingué el tràgic temporal del 20 de desembre de 1923—la «galerna» de vent que a Mataró costà sis naufrags—i acabà d'atrofiar la moral dels pescadors, que a més de palpar la misèria de l'ofici, passaven per la prova nyuntent d'aquest naufragi...

Però els pescadors de soca-arrel no defallien. El seu clam famolenc arribà un dia al Ministeri de Marina, en temps de la Dictadura, i es dictà un R. D. perquè la «pesca del bou» no pogués practicar-se en aquest districte a distància menor de 3 milles, i tan sols de la sortida a la posta de sol. Aquest atenuant no tingué eficàcia. Els mateixos d'abans, el contravenien en la immunitat més descarada i escandalosa. Vingué la República i els pescadors catalans continuaren treballant per a la redempció del seu ofici. Es dictà una disposició decretant la «veda absoluta» com a punt de salvació. Però a l'endemà aquelles empreses obtingueren—no volem saber per quins mitjans—autorització especial, per pescar a les aigües internacionals, a les 6 milles, i amb aquest pretext tothom sap que s'internaven descaradament en els llocs de veda, trossejant moltes vegades amb llurs barcases, les xarxes dels nostres pescadors. Evidentment que tot plegat era una qüestió de policia marítima. Però els governants no se'n preocupaven i de fet, emparaven i protegien el «negoci» d'uns estranys a les tasques de la pesca, a l'ensenyar qde amb aquest favoritisme oficial, s'ensorrava l'element de vida d'humils obrers.

Ara, la veda del bou és fins 90 metres mar endins. Però, malgrat tot, continua trencant-se. Els guardes de

AIGUAFORT, per Rafael Estrany

pesca no es veuen enlloc... Si preguntem als mariners, us diuen escèptics. Desenganyats: «és un mal crònic».

El «llum» (les barques nocturnes que enlluernen el peix i l'empresonen amb la maleïda «trenyina») és una altra causa. Va fer perdre l'abundància de la «boga» que es pescava amb «nances» i la sardina. Unim a això l'acció maligna dels dinamiters, i d'aquells altres que ho són en menys grau, que amb petards espaordeixen el peix i el sorprenen. I encara afegim-hi que l'art de l'«arastre» es troba esgotat perquè no s'ha implantat la veda de 6 mesos imprescindible perquè el peix pugui créixer, i tindrem davant nostre les causes principals de l'ensorrament de l'indústria pesquera.

El «Pòsit de Pescadors»

En ple segle XX, dins l'època més activa en les reivindicacions socials, existeix una indústria desemparada, orfe de legislació social: és la pesquera. Potser aquesta sigui, també, la clau del malestar actual.

A Mataró, però, tenim el «Pòsit de Pescadors», Germandat Marinera Mataronesa, successora d'aquells gremis que hem esmentat. Té una secció de socors mutus (malaltia, velleja, invalidesa); actualment està organitzant una Delegació de la «Mutualitat d'Armadors i Propietaris d'embarcacions de pesca de Catalunya» per assegurar els accidents del treball; projecta la creació d'una escola pels fills dels pescadors i va cloure l'últim balanç amb un actiu, anivellat, de 177.137'35 pessetes.

La secció més important, però, és l'industrial, consistent en l'exploació de dos varadors mecànics construïts l'any 1925. Per servir-se'n, els socis paguen una quota sobre la llargada i tonatge de l'embarcació; en cas de temporal, són arrossegades més amunt, gratuïtament, i si una embarcació torna del treball amb el motor espatllat, el Pòsit no els cobra «la tira».

Cada any, per Sant Pere, fan un sorteig entre els socis per designar

els que han d'actuar de «palers» durant l'any, els quals cobren pel seu treball el 3 per cent del producte de la pesca. El Pòsit cuida així mateix de subministrar gasolina pels motors de les barques, amb una bonificació de 0'10 pessetes per litre. En consumeixen uns 6.000 litres mensuals. Ara estan a punt de posar un altre dipòsit, per gasoil.

El Pòsit posa totes les seves activitats al servei de la redempció dels obrers pescadors. Davant la crua realitat del desempar social d'aquests treballadors, el Pòsit és l'única clariana que els resta, per treballar en pro de les seves justes reivindicacions.

Cal salvar aquesta indústria

Ja hem vist la davallada de l'indústria pesquera i la crisi que flagella la nostra gent de mar. Seriem poc fra-

Les paneres són transportades per colles de pescadors.

tinals si no ens interesséssim per les seves coses, pels seus neguits, com ens interessem per les demés que afecten a la vida col·lectiva dels mataronins.

Cal salvar aquesta indústria. Cal que «aquells que poden fer-ho» prenguin aquesta causa com a pròpia i la defensin allà on calgui. La nostra bona voluntat no serviria de res, si dels llocs de govern no aflueix la verdadera política econòmica que protegeixi la indústria pesquera i empara els pescadors. La qüestió, essencial, en aquest problema, és de policia marítima. I la complementària de legislació social. Fa poc, d'una Assemblea a Calella de Palafrugell en va sortir un projecte de Reglamentació de la pesca. Cal estudiar-lo i implantar-lo fins allà on sigui precís.

I nosaltres afegiríem, que no seria per demés que s'abolissin els comerciants de pescadors; que no pogués ésser patró d'una embarcació més que aquell que es fa a la mar amb els remitgers. Que no fos tolerat aquest abús de cobrar el 60 per cent net del producte de la pesca pel lloguer de la barca, mentre els que han

treballat per obtenir-la els resta un 40 per cent del qual han de destriar-ne totes les despeses.

I cal fer els possibles per construir un port pesquer i de refugi

Solventades aquestes qüestions de policia marítima i exigit rigurosament el compliment de la legislació sobre vedes i procediments de pesca cal anar de dret a la construcció del port pesquer. Estem completament identificats amb els articles que sobre aquesta qüestió vitalíssima ha escrit fa poc Santiago Vinardell: «Mataró, port pesquer, podria fàcilment instal·lar indústries de conserves i saladors. Molt sabem que el seu antic port romà es manté encara, en la seva base natural, solidíssima, que és la barra nomenada Nyinyarmat. No es tracta, doncs, de cap obra costosa. I encara que ho fos...! Cal tenir en compte que el port pesquer de Mataró contribuiria poderosament a fer créixer les seves escasses activitats pesqueres».

D'acord, completament d'acord. En la passada Dictadura, Mataró, es deixà prendre un port pesquer que ja tenia concedit. Mentre hom celebrava a l'Hostal de Montserrat l'obtenció d'aquesta millora important, els propis pescadors—mal informats i un xic curts de vista—s'estripaven les vestidures creient que la seva construcció el perjudicaria. I el port no es feu. Se l'emportà Arenys de Mar.

Ara cal rectificar aquell error. Cal pensar com diu Santiago Vinardell «en la transformació que suposaria per aquesta costa, en vies de desaparició, la construcció d'aquests ports pesquers. I la vida que amb això es donaria a l'alegre corrua de pobles que s'estenen al llarg de la ribera mediterrània. Seria una reconciliació amb la mar. Cansats de tant mirar terra endins, recobririen nova vida en prendre possessió del monopoli de la riquesa pesquera que els ofereix la seva situació geogràfica i que fou el motiu de la seva formació...

El peix fa goig damunt les paneres.

FLOR DE SABÓ LAYSE

Insuperable per al rentat de gèneres delicats
de llana i seda.

Senyora, si encara no ha provat les excel·lències
que pel rentat de gèneres domèstics ofereix l'ús
del «Layse», li recomanem no perdi un sol
moment en fer-ho, no dubtant continuarà
essent-ne una veritable propagadora.

DIPOSITARI PER A MATARÓ I COMARCA:

MARTÍ FITÉ

RIERA, 39

*In laudem Mataronensium Virginum et Martyrum,
Sanctarum Iulianæ et Sempronianæ*

ODE (*)

Exulta, Mataro, splendida civitas,
et dulci celebra carmine Virgines
quæ celso æthere regnant
hoc nata patrio solo.

Adsis, Musa, mihi: nobili prælium
et palmas meritas concine Iuliæ;
canta Sempronianæ
partam sanguine lauream.

Olim cum celebris personat Illuro
Romani Imperii facta Colonia,
inter tot Laetanos
gaudet iuribus inclitis.

Fictis numinibus thura ibi concremant
nostrates atavi ritibus ethnicis:
Iunonis, Iovis aras
hic gens percolit inscia.

Sed quo religio perfida gentium
crescat tuta magis, terribilis, ferox
Præfectus Dacianus
Roma venit ad Hesperos.

Vix audit Cucuphas doctor in Africa
quod Præses properat, cum mare
Christi incensus amore, [traicit
sacram ut sustineat fidem.

Ad nos auspibus Dis venit illico
verbi præco Dei, sacraque dogmata
pandens libere, aperte,
messem colligit optimam.

Ergo virgo duplex cælitus ignibus
missis interius percita aduritur,
sacro fonte lavari
votis omnibus expelit.

Calcat divitias utraque nobiles,
luxus, delicias, gaudia despicit;
fundit nocte dieque
divis corda precantia.

Christi exardet amor pectore in intimo;
doctorem sequitur dein avido pede:
testis Barcino dicat,
quo fervens Cucuphas abit.

Hic Christum populo prædicat altius,
hic ritus reprobatur clarius ethnicos;
sed frendente tyranno
cultro dat iugulum libens.

Defuncti redimunt reliquias Sacras
clam magno ære satis discipulæ piæ:
in Castro Octaviano
corpus Martyris obtegunt.

Quid Præses rabidus? Consciis infre-
[mit,
proponit minitans vincula, carceres,
ignes, flagra, catastas,
Christi ni violent fidem.

Ut rupes quatitur fluctibus undique,
ast immota manet, surgit et ardua,
illæ nil tremefactæ
numen laudibus efferunt.

Plaudunt Christicolæ, cultra satellites
immanes acunt, Virgo sed utraque
gaudet perdere vitam,
semper vivere quo queat.

Felices animæ, scandite ad æthera,
hic vobis dabitur gloria martyrum:
cunctis hinc tributis
adiumenta precantibus.

Nobis præcipue, qui sacra pignora
huc postliminii iure recepimus:
ossa hic sancta coluntur
a compatriicis piis.

Effulges, Mataro, stemmate nobili,

fumosas proavum cernis imagines:
quanta hic sunt monumenta
te antiquam celebrantia!

Multis contabulas æquora navibus,
gazas agglomeras divitis Indiæ,
ornat te ora marina,
Tempe est gratia climatis.

Sed plus te decorant, Patria, filia,
quæ testes fidei sanguine purpurant:
propugnacula et arces
alto sunt tibi ab æthere.

Ipsarum meritis exultat hinc lues;

*Les Santes Verges i Màrtirs Juliana i Semproniana,
filles i patrones de la ciutat de Mataró.*

D'una Patent de Sanitat de l'any 1721, existent a l'Arxiu Municipal Històric de Barcelona.

syrtes effugiunt saxaque navitæ;
fruges arva replebunt,
nobis copia cornu erit.

Lauda ergo, Mataro, propitium Deum,
replet qui indigenas lumine gloriæ;
ipsi concine gratas
laudes officii memor.

Supplex te pedibus proice Virginum,
plenis thuribus ossaque fumiga,
votivasque tabellas
sublimi erigito in tholo.

Illarum recolant compita, moenia,
laudes egregias, mira celebra;
non cor linguave casset
nostras tollere Martyres.

Vos vero, populi, vos, decus inclitum,
vos nostrum columen, gloria, Virgines,
qua ascendamus ad astra,
cunctis tendite dexteram.

*A llaor de les Santes Verges i Màrtirs Mataroni-
nes, Juliana i Semproniana*

ODA

Alegra't, Mataró, ciutat insigne,
i amb poesia melodiosa enlaira
les Santes Verges, que en ton sol nas-
a l'alt Empiri regnen. [cudes
Inspira'm, Musa: de Juliana lloa
les dignes palmes i combat il'lustre;
canta'ls llors conquerits per Sempro-
al preu de la sang pròpia. [niana
Al temps que lluro, dels Romans co-
[lònia
esdevinguda, son renom escampa,
de Laietània entre'ls nombrosos po-

luxe, gaubances i plaers menyspreen
i dia i nit llurs cors envers l'Altíssim
adrecen llurs pregàries.

De Crist l'amor llurs ànimes abrusa
i amb peu frisós segueixen a llur mes-
[tre:
Bàrcino, on a Cugat empeny sa flama,
ne sia testimoni.

Aquí més alt de Crist la fe anuncia,
aquí més clar el gentilisme impugna;
mes del tirà a la còlera brunzenta
son coll al coltell dona.

Amb grossa suma de diners rescaten
pies del Mestre les sagrades cendres
i d'amagat al Campament d'Octavi
enterren les despulles.

Què hi fa rabiós el President? En sè-
[bre-ho
brama i proposa amenassant cadenes,
assots, flames i càrcers i catastes,
si'l Crist no renunciem.

Com roca arreu batuda per les ones
ferma roman i altívola s'enlaira,
així a Déu, impertèrrites, ambdues
adrecen llurs lloances.

Se'n gaudeix el Cristià, els bàrbars sa-
[tèlits
esmolen llurs coltells; mes totes dues
moren amb gust per a fruit per sempre
la veritable vida.

Pugeu al cel, oh benaurades ànimes,
aquí de Màrtirs s'us darà la glòria
i prestareu a tots qui us el demanin
vostre potent auxili.

A nosaltres primer que els vostres os-
[sos
havem rebut amb dret de postlimini,
on vostres cendres amb pietat vene-
els compatriicis vostres [ren
Amb llur garlanda, Mataró, ennoblida,
veus les imatges de ta avior fumades:
quants monuments gloriosos atresores
que ta antigor proclamen!

Tu encatifes les mars amb tos navilis,
tu de les Indies els tresors acobles,
platja marina t'engarlanda, enveja
ton clima dolç el Tempe.

Prò més t'honoren, Mataró, tes filles
que per la fe llur sang vesteix de por-
[pra
i són, del cel estant a les altures,
tos murs i ciutadella.

De tu la peste per llurs precis s'allunya
i esculls i ròques tos marins ne fugen,
els fruits per elles ompliran tes hortes
amb pròdiga abundància.

Al bon Déu, doncs, oh Pàtria meva,
[lloa.
que amb llum de glòria vesteixes tes
[filles
i, recordant tos deures, remercia'l
d'agraïment amb càntics.

Cau de genolls als peus d'ambdues
[Verges
i llurs reliquies lliberal encensa
i al lloc més alt de la sagrada volta
votius records aixeca.

Llurs lloances, llurs fets meravellosos
recordin tos carrers i tes muralles;
ni cors ni llengües d'enaltir es cansin
les Màrtirs compatriicis.

I vosaltres, vosaltres, Santes Verges,
del poble honor, vosaltres, glòria nos-
[tra
i auxili, a tots la vostra ma allargueu-
al cel per a enllair-nos. [nos

TOMÁS GARRIDO, SCH. P.
Traductor

(*) Regirant papers a la Biblioteca de Santa Anna, havem trobat en els Exercicis Literaris celebrats al Col·legi el 24 i 25 de juliol de 1785, aquesta poesia llatina, probablement del que fou després Recor P. Busqué, recitada per l'alumne mataroní En Desideri Ferras i Golarons, notari que fou més tard de Mataró, la tarda del 25. Pel fons i forma crec que no desplaçarà als lectors veure-la reproduïda en el número que DIARI DE MATARÓ dedica en guany a les Santes.— (Nota del Traductor).

NUVIS! J. ROSSET

Fotògraf

Antiga Casa Estrany

Especialitat en pintures i composicions fotogràfiques

S.t Francesc d'Assís, 8 - Mataró

Tenda de Pesca Salada i Conca "La Montserratina"
Conserves i Olives de tota classe : de Llegums cuits :

DE
ANTONI BELLAVISTA
SANT CRISTÓFOR, 2 SANTA MARIA, 19

MAGATZEMS DE CRISTALL, PORCEL·LANA I PISA
Jocs de cafè - Jocs de tocadó - Coberts - Bateria de cuina
Làmpares - Especialitat en articles per a regal - Vendes
a l'engròs i a la menuda

VDA. D'ANTONI MARTORI
BARCELONA, 51 i 51 BIS MATARÓ

Joan Tarrés i Castellà
Perruquer per a senyores

Rambla Mendizábal, 22, 1^aal.

Mataró

FÀBRICA DE GÈNERES DE PUNT

JOAN RIGUAL

RONDA D'EN PRIM, 70

MATARÓ

Banca Arnús

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS

FUNDADA EN 1846

CASA MARIU:

Passatge del Relotge, 3

CASA CENTRAL

Plaça de Catalunya, 23

SUCURSALS: Balaguer, Berga, Cervera, Figueres, Girona, Granollers, Igualada, Lleida,
Manresa, Mataró, Olot, Puigcerdà, Seu d'Urgell, Solsona, Tàrraga, Tremp i Vic.

AGÈNCIES: Madrid, Portbou, Banyoles, Mollerusa, Artesa de Segre,
Agramunt, Gironella, La Bisbal, Pobla de Segur, Pons i Calaf

Sucursal de Mataró: Apartat, 16 - Riera, 62 - Teléfon 40

Dipòsit de títols en custodia - Caixa d'Estalvis

Compra i venda i entrega a l'acte de tota classe de títols de contractació corrent. — Descompte de cupons.
Canvi de monedes. — Negociació de lletres i demés efectes comercials. — Comptes corrents en moneda na-
cional i estrangera. — Subscripció a totes les emissions i totes aquelles operacions que integren la Banca i Borsa

Negociem els cupons venciment corrent

HORES DE CAIXA: DE 9 A 1

Loteria de la Sort

dirigida pel seu administrador

PERE MONSERRAT

La més antiga de Mataró

Gran assortiment en bitllets tots els sorteigs

Plaça Constitució Mataró Estanc de la Plaça

OMG

CONFITER - REBOSTER

Dolços - Xampanyes, Vins, Licors
Biscuits Gelats i Gelats - Fiambres

Teléfon 58

MATARÓ

Coses que passen a la història

per MARIÀ RIBAS

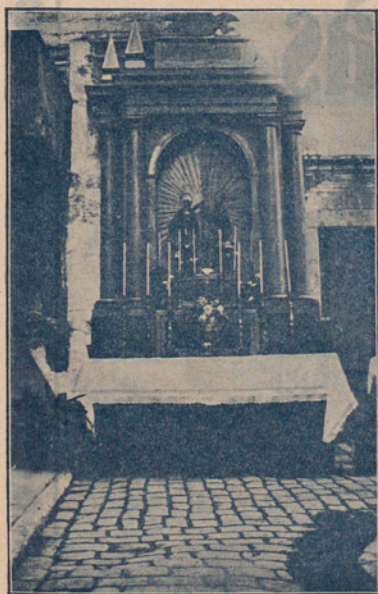

Recentment seguint les tendències de la moda anomenada «Laica» s'ha suprimit la solemne Processó en la qual tots els anys es passejaven pels carrers de la nostra ciutat les Sagrades Relíquies de les Santes Juliana i Semproniana, filles d'Iluro i Patronnes de Mataró.

**

Era per allà mitja tarda del dia de les Santes que els carrers per on passava la Processó, es trobaven totalment engalanats i atapeïts per una animació extraordinària de gent, sobressortint els crits dels esvalotats venedors de caramels, serpentines, flors, etc. Al carrer d'En Pujol hi havia guarnits dos altars de fusta d'estil barroc, on durant tot el dia es veneraven les Relíquies i les imatges de les Santes i es venien goigs a llaor de les mateixes. Al Portal Xic hi havia altre altar més senzill, on també eren venerades les Santes. Les fotografies que adjunt publiquem donen una bona idea de com eren aquests altars.

Probablement tindrà força importància per altre temps el fer constar que en la Processó assistien tots els Ajuntaments i autoritats dels pobles

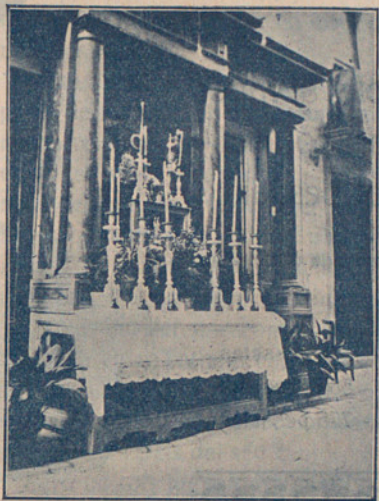
Els veïns del carrer d'en Pujol, segurament per a que tots els devots del carrer poguessin gaudir de la presència d'un altar - cal tenir present la configuració d'aquella via pública - aixecaven també un altar davant la casa n.º 46.

Aquest altar i el de la casa 23 no eren desmuntats fins transcorreguts els tres dies de les Festes de les Santes.

veïns. Així mateix obria el pas de la Processó la «Banda de Cornetes del Regiment de Mataró» i el penó principal era portat per les primeres autoritats civils i militars, la qual cosa obligava a anar-hi un seguit d'innombrables empleats oficials...

Els «gegants i nanos» donaven una nota atractiva. Els gegants hi

assistien des de l'any 1799; any en el qual els Administradors de la Soleïtat i del Sant Sepulcre de la Verge, presentaren una sol·licitud a la Reial Audiència de Catalunya demanant la autorització per anar a les Processons de les Santes, Corpus i de l'Assumpta els gegants de l'Ajuntament. Aquesta sol·licitud fou concedida per acord del 20 de maig de dit any, posant algunes condicions que l'autori-

Aquest altar era bastit davant la façana de la casa n.º 23 del carrer d'en Pujol, lloc on segons la tradició nasqueren les Santes Juliana i Semproniana. Aquest carrer, encara, per molts, és nomenat carrer de les Santes.

tat s'encarregà de fer complir, com per exemple, l'anar a una certa distància de la Processó a fi de no ésser vistos, ni interrompre el pas de la mateixa, evitar tota mena de balls davant del Santíssim i del Temple, etcètera. Fem constar, (no com a mataronada) sinó com a un fet històric passat als nostres temps, que el gegant anomenat Robafaves passejà durant alguns anys un pergami caragolat en la mà, que no era res menys que el títol de Ciutat concedit a Mataró per Felip V, aquell rei qui cremà al Saló de Sant Jordi el títol de Ciutat Imperial i altres grans Privilegis que ens havia concedit l'Arxiduc d'Austria.

Les «Trampes» eren formades per dos individus que anaven a peu i dos a cavall; vestien dalmàtiques i portaven perruca blanca. Els de cavall tocaven fortament dues timbales. Començaren anar a la Processó l'any 1780. En dit any els Administradors de la Confraria de la Candelera es presentaren a l'Ajuntament notificant-los-hi que havien pensat comprar amb cabals de la pròpia Administració i amb almoines recentment recollides, dos parells de timbales per anar tots els anys a la Processó. Se'n compraren dues de coure i dues d'imitades. L'Ajuntament s'encarregà de deixar les gramalles dels timbalers amb la condició de retornar-les seguidament d'entrada la Processó per tal d'arreglar-les i guardar-les.

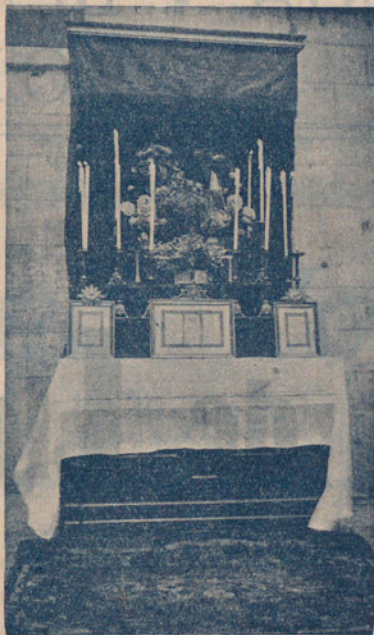
Repartides en tot el llarg de la Processó hi anaven moltes nenes vestides de santes amb l'indumentària de l'època romana entesa amb més o menys llibertat. Hi figuraven les virtuts teològics Fe, Esperança i Caritat, les virtuts cardinals Prudència, Justícia, Fortalesa i Temperança i les virtuts de la Puresa, Mortificació i Candor i altres santes portant tro-

feus de martiri i finalment les Santes lligades amb cadenes i les Santes de glòria.

Antigament només hi anaven les Santes de glòria. Una nota de l'any 1807 diu, que D. Francesc Llovera, acut a la Junta d'Obra i demana que en atenció d'acostar-se la festa de les Santes, s'havia de resoldre quines noies devien anar a la Processó representant les Santes, per tal motiu, els pares d'elles havien d'arreglar-los-hi els vestits. S'acordà que fossin Paula Carbonell, filla d'un cerer i Rita Vilardebó.

L'Administració de les Santes feia ofrena d'un ventall al Sr. Alcalde i Regidors, a les primeres autoritats i als senyors penonistes de la Processó, també a la Junta d'Obra i als Administradors de dita Confraria. Els esmentats ventalls eren de palla teixida a guisa d'urdit de forma rectangular amb mànec llarg. Al volt penjaven borles i aromes de colors llampanants.

En 1772 es va començar la Processó havent entrat les Relíquies de les Santes en la nostra ciutat. L'any següent, el dia 27 de juliol a la tarda es va fer a semblança de tal com es

Altar dedicat a les Santes Patronnes de Mataró que cada any era aixecat, a l'hora de la solemne processó, a la placeta del Fossà Xic de cara al Portal petit de la Basílica de Santa Maria.

feia fa pocs anys. En dit any, a tal efecte, el Rnd. Josep Camín, resident de Santa Maria i Capellà de les Santes, anà a convidar l'Ajuntament per les festes, Ofici i Processó que seguí el curs següent: carrer Nou, Riera, Pujol, Santa Maria i retorn al temple. L'Ajuntament en aquell temps pagava les despeses dels músics forasters, ultra la dotació acostuada com a festa votiva.

L'Ajuntament tots els anys assistia a la Processó, acompanyat pels Macers de la Ciutat que lluien unes riques maces d'argent que foren robades pels francesos el dia 16 de juny de 1808 quan saquejaren Mataró. Els Macers anaven ricament pentinats de perruquer. En 1814 es tingueren de entregar dotze rals de velló al perruquer Francesc Ramon.

En tot temps ha estat molt discutit l'Ofici de les Santes anomenat vul-

garment, missa de mestre Mossèn Blanch. El cert és, que aquesta música inspirada en les òperes italianes no està d'acord amb la música litúrgica, però això no és un inconvenient perquè es pugui interpretar en el dia de les Santes per més antilitúrgic que sigui, puix que per tal fi s'ha concedit un especial privilegi de Roma a la nostra ciutat. Si l'Ofici fos litúrgic, aquest permís o privilegi no caldria, i el tenir-lo és prova d'una especial distinció concedida als mataronins. La partitura, però, avui sembla que es troba massa llarga i no s'executa sencera, també es tendeix, ultra això, el reduir els músics i els cantors solistes. En una nota que ens ha arribat a les mans referent a les despeses de l'Ofici en 1887, llegim:

Mestre i 7 nois.	16 ptes.
14 Cantors	49 >
16 Músics	64 >
Tiple	23 >
Contralt	23 >
Tenor	23 >
Baix	23 >
Director	17 > 50 cts.
1.er Violí	8 >
Viola	15 >
Oboé	20 >
Fagot	15 >
Violoncel	19 >
Trompa 1.ª	17 >
Tímpano	18 >
Trompó 1.er	5 >
Esmorzar	10 >
Trasllat Tímpano	3 >
Viatge a Barcelona	5 >

Sumen 373 ptes. 50 cts.

Referent a l'il·luminació que es feia a l'altar major en donarà una bona idea la següent nota de l'any 1906:

- De 640 a 650 ciris de 3 unces
- 69 de 7 a 8 unces
- 42 brandons
- Ciris de 9 unces
- Brandons de 2 ll. i mitja
- de 2 ll.
- Ciris de 4 unces

En total els ciris eren més de 800.

Com a final d'aquest aplec traiguim una nota referent a la setmana tràgica, diu:

«Funcions que no es pogueren celebrar per haver de tancar les portes del temple abans de les deu del matí, per haver-se presentat la turba desenfrenada, que intentava calar foc com ho feu als Salessians i en les casetes de burots havent posat l'alarma durant tota la setmana a la població. A Barcelona incendiaren Convents i Esglésies. Setmana Tràgica. Aquí sense forces què podem fer? Acudir a la protecció de les Santes i sense saber humanament com podríem salvar-nos passem la setmana i puntualment aviat es cantava un ofici tenint l'església mig tancada, i quan estava tancada cremaven ciris davant les Relíquies, i no tinguérem de deplorar cap desgràcia en la nostra ciutat.

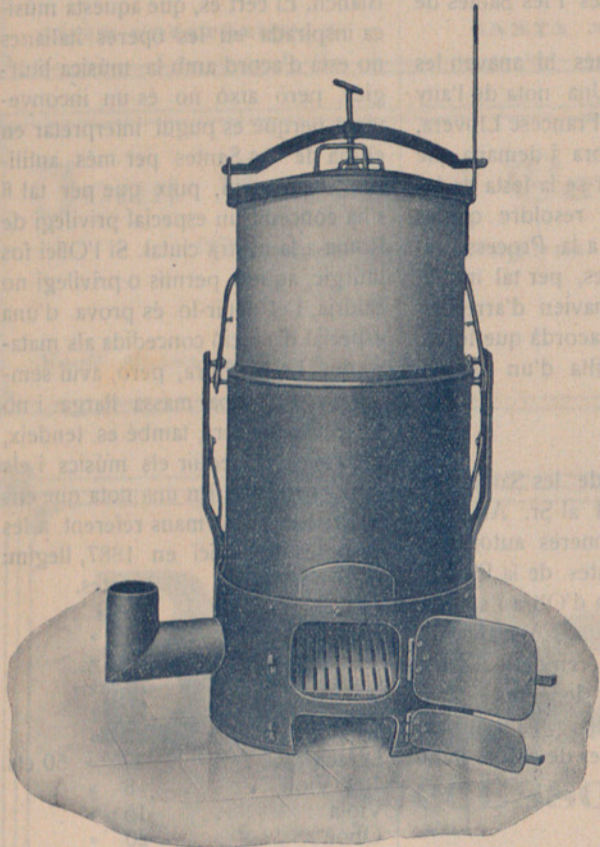

FASSINA

del
carrer Nou
núm. 9

Extens, variat i selecte
assortiment de
licors - vins - xampanyes

Caldereria en Coure i Ferro

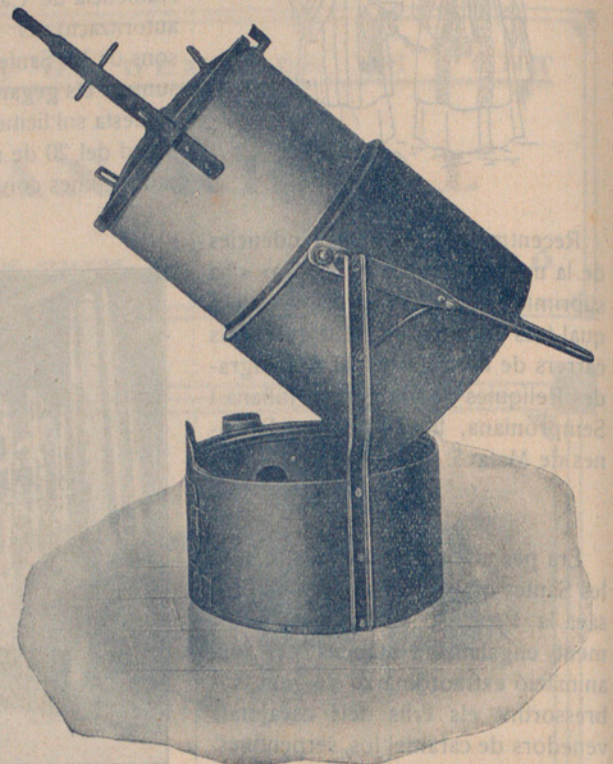
Emili Surià

Churruca, 39 - Tel. 303

Calderes volcables al vapor
per a la preparació d'ali-
ments per al bestiar

en planxa de ferro i estanyada de l'interior

Núm. 1 - 200 litres - 375 pessetes
Núm. 2 - 325 litres - 550 pessetes
Núm. 3 - 450 litres - 775 pessetes

TINTORERIA - BLANQUEIG - MERCE-
RITZATS - VAPORATS I PERXATS

Fills de Llorenç Llinàs

CASA FUNDADA EN 1879

FÀBRICA I DESPATX:

Llull i Fra Lluís de Lleó - Telèfon 44

MATARÓ

XAMPANYES NOYET

CAVES VALLGORGUINA - BARCELONA

VIATJANT PER CATALUNYA: PERE FORT Carrer Sta. Teresa, 24 - Mataró

Qui és que vol jugar a guerra...!

per TOMÀS TRILLA I DURAN

En una tarda de primavera he anat al Parc. Fa un dia d'aquells en que l'hivern ha tocat al seu fi i marxa amb la cua entre cames espantat per la befa que li fa la gentil primavera amb la rialla de les flors i l'alegria que mostren els ocells davant el retorn del verd a terra i del blau al cel.

Per tot arreu els senyals de vida es manifesten: els arbres s'han cobert de brots que esclaten en fulles tendres, d'un verd moll com si fossin acabades de pintar; una multitud de arbrissos s'han cobert de flors blanques i rosades, mantell del ritual amb que la natura celebrava el retorn del bon temps. La terra es xopa talment de llàgrimes d'alegria i els ocells nou vinguts acaben de treure, en mig de crits de joia, la funda que preserva el blau puríssim del cel d'ensutsurar-se amb les boires fosques de l'hivern.

I davant d'aquest espectacle he sentit un extremament d'alegria i un formidable impuls de posar-me a córrer i cridar germans al sol i als ocells, a les flors i a la terra i he sentit la necessitat gairebé ineludible de plorar i riure i cantar, perquè la llum m'embriagava i m'omplia d'optimisme.

**

Encara és dejorn i el Parc està gairebé solitari. Em plau contemplar-lo en ocasions semblants. Les coses, llavors, sembla que presentin l'absència de la gent i es mostren en tota llur nuesa: tal com són. Cada arbre, cada planta, cada flor, explica al vent el seu mal. Li conten llurs amors i desventures, les penes i les alegries.

El vent fa com si s'aturés un moment i tot seguit es posa a córrer rondinant:

—Esteu carregats d'orgues, vosaltres. Tinguéssiu la meua feina!

I les flors branden el cap tristement i l'erba s'ajup i els arbres mouen llurs braços en actitud amenaçant i tot quedaria trist si no fos pel comentari joliu que, com un granet de pebre, hi posen els ocells.

**

Ara han arribat els nois d'una escola acompanyats del seu mestre. Així que aquest els hi ha fet un senyal s'han posat a córrer en totes direccions.

Immediatament s'ha organitzat un partit de futbol. Els dos equips són nombrosíssims. A cada equip, si equip se'n pot dir, són més, molts més, dels que tindrien d'ésser. No hi fa res: quants més serem més riurem. Aquí no hi han discussions; cada un juga al cantó pel qual té més simpaties i el defensa com si en allò li anés la vida. Tothom corre darrera del que té la pilota i quan algú aconsegueix entrar un gol és celebrat amb gran gatzara pels del seu cantó.

Però no tots juguen a pilota. D'altres corren empaitant-se. N'hi ha que juguen a «saltar i parar». Alguns, els més pocs, s'han quedat asseguts en un banc i fullegen amb gran atenció un llibre d'imatges.

De sobte ha arribat fins a mi un crit:

—Qui és que vol jugar a guerra...?

He cercat d'on venia i he vist tres nois que, agafats amicalment pel coll, van saltant i marquen cada salt amb

una síl·laba de la seva cantarella:

—Qui és que vol jugar a guerra...!

Tres són pocs. Per a poder fer guerra precisa ésser més i per això van fent oferiment del seu joc talment com un venedor ambulant pregonia la seva mercaderia.

I aleshores he pensat: tant de parlar de pau, tantes conferències del desarmament i aquests nois, els homes de demà, prenen la guerra com un joc, com un divertit passatemps. Segurament que tot seguit començaran a empaitar-se empunyant un tros de fusta simulant una pistola i lliurant combats imaginaris. Qui sap si algun dia el tros de fusta es convertirà en un mortífer fusell? Però aneu-hi a fer comprendre!

Ara ja no són tres. El crit de guerra n'ha seduït bastants i fins alguns dels que jugaven a futbol i dels que miraven les belles imatges del llibre il·lustrat han anat a engroixir les files dels petits combatents.

—Qui és que vol jugar...?

Ja no és una invitació. Ara té tota la força d'una ordre:

—Juguem a guerra!

Sobtadament, però, han emmudit. En anar a saltar, un d'ells ha caigut a terra i s'ha fet mal al genoll. Tots l'han rodejat i fan comentaris. Per fi el caigut s'ha aixecat i, tot coixejant s'ha anat a asseure en un banc. Al cap d'un moment un dels tres que havia començat el joc ha exclamat despectivament:

—Va! Total un ferit!

I ha agafat pel coll als altres dos companys i els ha arrossegat amb ell. Algun altre l'ha seguit. Els restants han restat al costat del ferit mentre enllà es perd la cantarella

—Qui és que vol jugar a guerra...?

El cant del segador

per TOMÀS RIBAS

Anem, companys, cap a la plana, on hi rosseja, com mar d'or, el blat granat, tot ell ufana, orgull de tot bon segador.

Ben net de jull i sajolida i de roselles tot brodat, el nostre camp, amb sa florida, sembla talment símbol sagrat.

Quatre camins el camp travessen, de roselles tots florits; quatre camins que encesos vessen en mig del foc que abranda els pits.

Braus segadors, la falç al puny; que, essent pel Juny, granen les flors.

Tot és gemat, el blat és ros; braus segadors, l'hora ha arribat!

Amb gran vigor, al mes de Juny, la falç al puny estrenem fort.

I, amb gran delit, seguem arran, i anem segant, si tenim pit.

Que, sens perills, obtindrem gra; que serà el pa dels nostres fills.

Banc Hispano Colonial

(FUNDAT EL 1876)

Capital: Pessetes 40.000,000

Domicili social RAMBLA DELS ESTUDIS, núm. 1 - BARCELONA

Reserves: Pessetes 11.300,160 73

Compra-venda de valors : Descompte i cobrament de cupons i títols amortitzats : Custòdia de valors.
Girs, Transferències, Cartes de crèdit, Ordres telegràfiques sobre tots els països del món : Acceptacions,
Domiciliacions, Crèdits comercials simples i documentaris : Descompte i cobrament de lletres
Comptes de crèdit amb garanties de valors i personal : Préstecs sobre mercaderies, etc., etc.

COMPTES CORRENTS: A LA VISTA, ABONANT EL 2 per 100 D'INTERÉS ANUAL

IMPOSICIONS A TERMINI: a tres mesos, abonant el 3 per 100 d'interès anual

a sis » » el 3'60 per 100 » »

a dotze » o més » el 4 per 100 » »

CAIXA D'ESTALVI: amb llibretes, abonant el 3'50 per 100 » »

Servei de guardioles per a estalvi a domicili.

Agències urbanes a Barcelona

(Sants-Hostafrancs), Creu Coberta, 124 - Plaça Palau, 4 - (Gràcia), Salmeron, 111 - (Sant Andreu), Sant Andreu, 146 - (Poble Nou), Pere IV, 189 - Ronda de Sant Antoni, 13 - (Clot), Mallorca, 547 - Ronda Sant Pere, 32

Sucursals a Catalunya

Arenys de Mar - Balaguer - Bellpuig - Cervera - Figueres Girona - Hospitalet de Llobregat - Igualada - Lleida Manresa - Mataró - Reus - Santa Coloma de Farners Tarragona - Tortosa - Vilafranca del Penedès.
PRÓXIMA INAUGURACIÓ: Calella - Malgrat - Montcada Olot - Valls - Vendrell.

NOTES IMPORTANTS

1.ª Tots els talons i llibretes d'estalvi de Banc Central seran atesos en les nostres oficines.

2.ª Encara que a les nostres oficines centrals, Rambla dels Estudis, 1, atendrem tota mena d'operacions, mentre durin les obres d'ampliació d'aquelles, preguem al públic que, per a la seva comoditat, operi en les oficines de la nostra dependència, de la

RONDA DE SANT PERE, 32

Sucursal a Mataró: Rambla de Castelar, núm. 36 - Tel. 222

ORIENTAL JAZZ

«ELS VERDS»

no és un conjunt de joves arribistes sense altres qualitats que la fotogènia, la sastreria o la potinga de barberia, no; són vuit músics de cap a peus, que van a l'unísson en el seu ritme insuperable. No pateixen l'amanerament de mímica endèmic de tants conjunts exhibicionistes. Tenen la sòbria i elegant presentació que requereix el saló que més s'estimi. Gràcia sense afectació. Excentricitat i discreció.

ORIENTAL JAZZ

«ELS VERDS»

us realitzaran una revetlla romàntica, un concert clàssic i un ball alegre i endimoniat de festa major. En tots moments, però, sentireu veritable música per músics veritables, sense l'encariment d'una exclusiva pedant, però sense l'abandó d'uns aficionats ineptes.

ORIENTAL JAZZ

«ELS VERDS»

és l'orquestrina del dia per excel·lència, moderna, competent, econòmica

ROCALLA

EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

Tubs : Planxes acanalades : Dipòsits : Canalons
 Revoltons : Dipòsits per a Waters : Plaques de 40 x 40 cm.

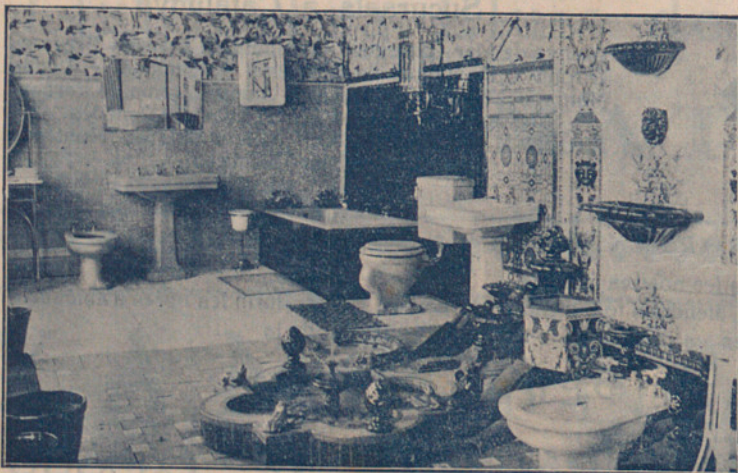
ROCALLA, S. A. BARCELONA

Rambla Estudis, 14 i Canuda, 2 - Telèfon 20768

Representant a Mataró:

AGUSTI COLL

Fermí Galan, núm. 600

MATERIALS per a la CONSTRUCCIÓ

Pisa sanitària - Productes ceràmics i refractaris

Tuberries de ferro, gres i ciment

Cambres de bany a terminis

Fill de P. Homs

St. Isidor, 7 MATARÓ Telèfon 137

TEATRE BOSCH - Mataró

LOCAL DELS GRANS ESPECTACLES

Festa Major de 1934

GRAN SOLEMNITAT TEATRAL

a càrrec de la formidable COMPANYIA LÍRICA de

LLUIS CALVO

procedent del «Teatre Novetats» de Barcelona

Primers actors i directors:

Miquel Tejada - Josep Llimona

Primeres típles:

MARIA TERESA PLANAS

Josefina Bugatto - Maria Santoncha

Barítors:

Marc Redondo

PAU GORGÉ - PAU HERTOQS

Altre baríton:

Jesús Menéndez

Altre tenor:

Jospe Cavallieri

Segones típles:

Maria Lavia - Tina Bancaurel - Maria Serra - Lluïsa Sans - Pepita Boti

Mestres directors i concertadors:

Jospe Civera - Josep Espeita

Tiple còmica

Carme Valor

Caricata:

Leonor Esteve

Tenors:

VICENÇ SIMON

Joan Arnó - Francesc Godayol

Actors:

Modest Cid - Josep Gadea - Rafael Casas - Josep Ubach

Joan Casas - Lluís Ventura

Coristes d'ambdós sexes

Orquestra del «Sindicat Musical de Catalunya»

: DOS MONUMENTALS I EXTRAORDINARIS PROGRAMES :

Divendres, 27 de juliol de 1934 - Nit (Acabats els focs artificials)

Dissabte, 28 de juliol de 1934, a les deu de la nit

1.er Presentació de la divertida sarsuela en 1 acte i 3 quadres, d'ENRIC GARCIA ALVAREZ i ANTONI PASO, música del mestre CHUECA,

La alegría de la huerta

baix el següent repartiment:

Carola, Josefina Bugatto; Alegrías, Joan Arnó; Juan Francisco, Jesús Menéndez; Piporro, Modest Cid; Heriberto, Miquel Tejada; Troncho, Josep Gadea; Caja, Josep Llimona; Trompa, Lluís Ventura; Flautín, Josep Ubach; Cabezudo, Rafael Casas; Copla interna, Joan Casas; Gitana, Maria Lavia. — Cor general.

Magnífica interpretació de tota la Companyia

2.^{on} Magistral presentació de la sarsuela en 2 actes — el segon repartit en 3 quadres — de LÓPEZ MONIS, música de l'eminent mestre MILLÁN,

La Dogaresa

Colossal repartimen:

Marieta, Josefina Bugatto; Rosina, Carme Valor; Catalina, Leonor Esteve; Paje 1.º, Maria Lavia; Paje 2.º, Tina Bancaurel; Paje 3.º, Maria Serra; Paje 4.º, Lluïsa Sans; Hechicera, Maria Lavia; Mujer 1.ª, Pepita Boti; Miccone, MARC REDONDO; Zabolón, Josep Llimona; Marco, Miquel Tejada; Paolo, Joan Arnó; El Dux, Modest Cid; El Capitán, Jesús Menéndez. — Cor general.

Formidable actuació del «Divo de Divos» MARC REDONDO

El més formidable conjunt Lírico-Teatral presentat a Mataró : Exit : Fastuositat : Exit : Decorat exprofés de la Companyia

PREUS Seients llotja, 5'50 ptes.; Butaques fila 0 a 15, 5'50; Butaques, des de fila 16, 5'00 ptes.; Davaneres pis, 3'75 ptes.; Circulars, 2'75 ptes.; Entrada general, 1'50 ptes.

1.er Interessant presentació de la sarsuela en 1 acte i 4 quadres, de ROMERO i FERNÁNDEZ SHAW, música de l'eminent SERRANO,

LA CANCIÓN DEL OLVIDO

baix el següent repartiment:

Rosina, Josefina Bugatto; Casilda, Leonor Esteve; Flora, Maria Lavia; Paje, Tina Bancaurel; Leonello, PAU HERTOQS; Lombardi, Francesc Godayol; Posadero, Modest Cid; Paolo, Josep Cavallieri; Franchesco, Josep Gadea. — Cor general.

Creació del «Divo» baríton PAU HERTOQS

2.^{on} Colossal presentació de la famosa sarsuela en 1 acte i 4 quadres, de JOSEP M.ª LORENTE, música de l'eminent mestre SERRANO,

LA DOLOROSA

Formidable repartiment:

Dolores, MARIA TERESA PLANAS; Nicasia, Carme Valor; Juanica, Leonor Esteve; Rafael, VICENÇ SIMON; Perico, Miquel Tejada; José, Josep Llimona; Bienvenido, Modest Cid; Padre Lucas, Josep Gadea; Padre Prior, Jesús Menéndez; Coplero, Josep Cavallieri. — Cor general.

Colossal triomf del notable «Divo» tenor VICENÇ SIMON i de l'eminent primera tiple MARIA TERESA PLANAS, de la qual en fan una veritable creació.

3.er Magistral presentació de l'Opera en 1 acte de LÓPEZ MONIS, música de l'eminent mestre MILLÁN,

Glorias del Pueblo

Colossal repartiment:

Carmela, Maria Santoncha; Flora, Josefina Bugatto; Kikri, Leonor Esteve; Fermín, PAU GORGÉ; Pintor, Francesc Godayol; Posturitas, Jesús Menéndez; Secretario, Josep Llimona. — Cor general

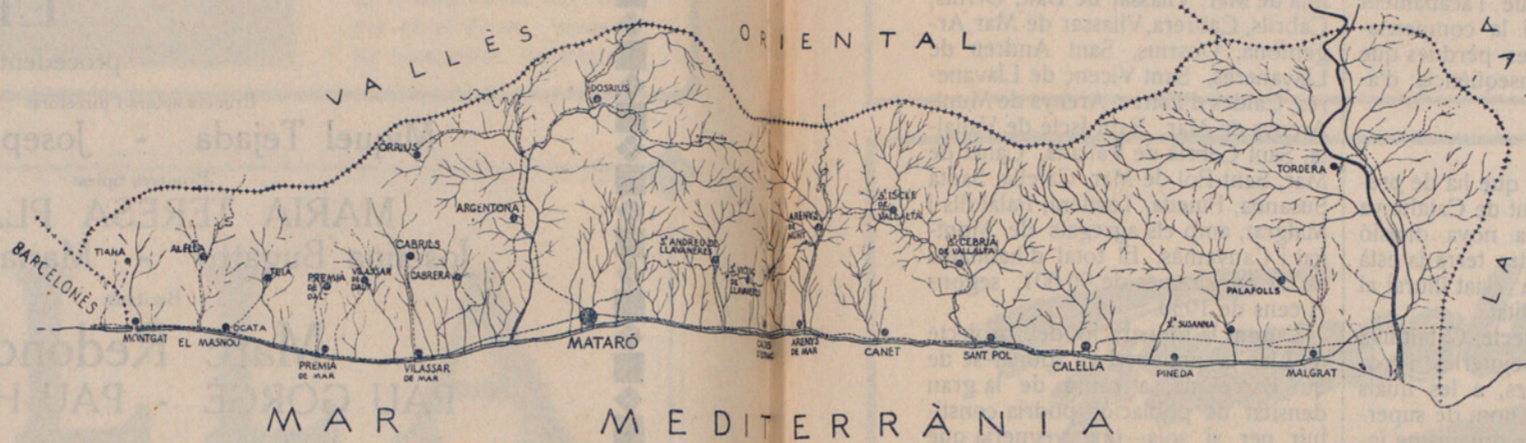
Inimitable creació del «Divo» cantant PAU GORGÉ

3 obres, 3 «Divos» 3 obres, 7 cantants

La nova divisió territorial de Catalunya

Mataró, capital del Maresme

per MARÇAL TRILLA I ROSTOLL

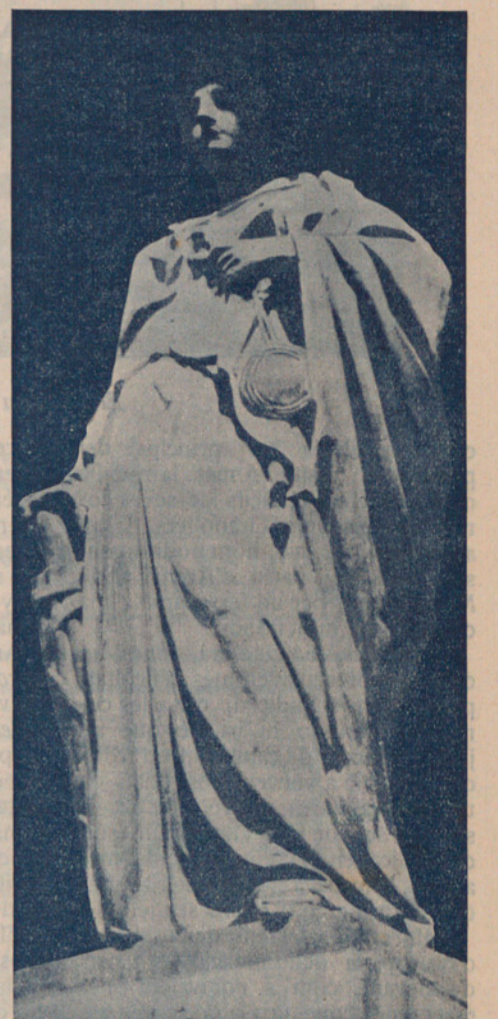

Mapa de la Comarca del Maresme

(Dibuix de M. Ribas)

Prudència
Escultura que decora la façana de la Casa de la Ciutat de Mataró

Justícia
Escultura que decora la façana de la Casa de la Ciutat de Mataró

Després de tants anys de veure la nostra terra dividida en quatre «provincies», Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, hi ha molta gent que no sap encara acostumar-se a la idea de que l'anacrònica organització imposada pels governs centrals, primerament l'any 1822 i més tard en virtut d'un real decret de 30 de novembre de 1833, serà substituïda aviat per una altra de més racional d'acord amb les facultats que l'Estatut concedeix al Govern de la Generalitat. I és que totes les reformes, per una mena de fatalisme, tenen sempre detractors que no volen acceptar-les sense criticar-les i sotmetre-les a una dissecció profunda que presenti més bé els defectes que els avantatges.

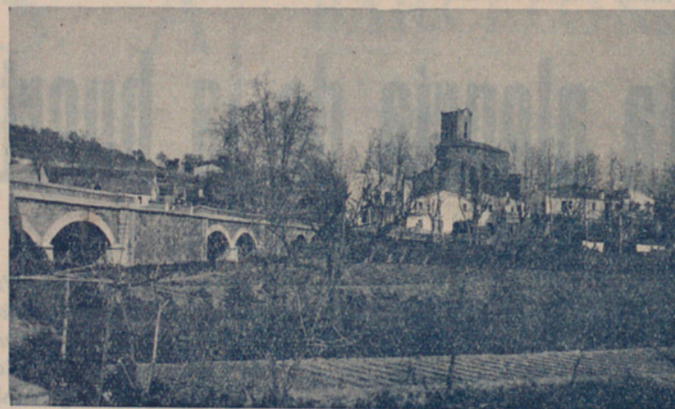
L'aprovació per les Corts Constituents d'Espanya de la nostra Llei de Autonomia obligava els dos governs —el central i el de la Generalitat— a una llarga sèrie d'estudis durant els quals havien de resoldre's els problemes que la realitat havia de presentar. Tots veïem les dificultats que cada dia surten al pas de la Comissió Mixta de traspassos i els incidents que s'estalonen en tractar de l'organització i acoblament dels diversos serveis, a més de les resistències naturals d'aquells que senten la recansea de quelcom que se'ls esmuny de les mans d'una manera fatal i inevitable i volen retenir, però, com el nau-

frag que s'aferra a la darrera fusta del navili que s'enfonza. Cada dia llegim la tasca feixuga que han de dur a terme, entre l'hostilitat permanent dels que fins el darrer instant volen actuar d'entrebancadors, els vocals catalans de l'esmentada Comissió. El cas és, no obstant, que, poc a poc, amb la major lentitud possible, passen a la Generalitat de Catalunya serveis de gran importància que constitueixen motius de molta responsabilitat per als homes que han hagut d'implantar els primers acords sobre el nou règim a que està sotmesa la nostra terra. No es tracta pas, ara, d'examinar la gestió dels polítics que dirigeixen el Govern autònom i tots els organismes dependents de la seva autoritat, sinó d'exposar els treballs efectuats per a portar a cap una de les tasques més transcendents originades per l'aprovació de l'Estatut: la divisió territorial de Catalunya en distinta forma de la que ha regit fins avui.

Si ens dediquéssim a fullejar la Història de Catalunya i cerquéssim les diferents formes en que s'ha descabdellat una qüestió tan important veuríem que ja en els temps llunyans del segle novè els nostres avantpassats es captien de dividir Catalunya d'acord amb un criteri determinat que s'imposava com una llei obligatòria per a tots. En els dies que

Carlemany regnava, Catalunya estava dividida en comtats que s'anomenaven de Pallars, Ribagorça, Urgell i Cerdanya no compresos dintre la Marca hispànica i els d'Osona, Besalú, Girona, Rosselló, Empúries i Bar-

cantons fins que en 1812 disposava l'anexió de tot el territori a França. Expulsat Napoleó i reunides les Corts a Càcix els representants de la nostra terra hagueren de combatre la divisió provincial que ja s'iniciava i,

Dosrius

celona, que s'hi comprenien. Més tard vingue la organització en vegueries que serviren per a formar una completa divisió administrativa de Catalunya. La seva durada, amb tot i les modificacions que sofrí fou molt llarga, car es mantingué des del segle XIII fins el XVIII en que les esmentades vegueries foren transformades en corregiments en virtut del decret de Nova Planta, el qual referint-se concretament a la nostra ciutat, deia:

Mataró, que cojerà el veguerio de Barcelona desde Mongat hasta que encuentre el veguerio de Gerona, y el sosveguerio del Vallès, su corregidor en Mataró con un teniente letrado, y otro teniente en Granollers, cabeza del Vallès.

Els corregiments eren aleshores dotze, segons un edicte signat pel marquès de Castel-Rodrigo datat en 1719.

Vingué la invasió napoleònica i el cabdill francès decretà la separació de Catalunya d'Espanya el 8 de febrer de 1810 i després de crear una organització especial anomenada «Govern de Catalunya», la dividia en corregiments, sots-corregiments i

en virtut d'acords presos a les Corts ordinàries dels anys 1813 i 1814, dividiren Catalunya en dues províncies marítimes les capitals de les quals eren Barcelona i Tarragona i una de interior que tenia per capital la Seu d'Urgell. Ferran VII restablí els corregiments a Catalunya l'any 1814 i i en sancionar-se la Constitució de 1820 l'any 1822 fou dividida finalment en les quatre «provincies», tal com ho hem conegut. Novament tornaren els corregiments en fracassar la Constitució i, finalment, la reina governadora decretà el 30 de novembre de 1833 la divisió de l'Espanya unitària en 49 províncies, quatre de les quals corresponien a Catalunya.

Els primers temps de la dictadura del general Primo de Ri-

vera va córrer amb insistència el rumor de que el dictador volia dividir Espanya en regions per tal de suprimir les quantioses despeses que li semblava ocasionaven les «provincies». Sens dubte va comprendre, o

l'estructura física de Catalunya, de terror accidentat i polimòrfic, propens, per tant, a la germinació i a la conservació d'una varietat de costums, d'institucions peculiars, i a determinar una riquesa de caràcters que han forjat el fet comarcal en for-

Canet de Mar

hi hagué interessats en que ho comprenguessin així, que una divisió com la que intentava seria donar la raó als catalans que defensaven, de temps, una organització per l'estil que proclamés la unitat essencial de Catalunya, i tornà enrera. Ja no va parlar-se més d'un afer tan transcendental per la personalitat de la nostra Pàtria.

Francesc Glanadell, president de la Casa del Vallès, en un volum editat per aquesta entitat sota el nom «El problema comarcal de Catalunya», escriu al començament del paràgraf «La comarca viva» les paraules següents «La nostra realitat comarcal, que és una realitat anterior a la nostra història, té el seu origen en

ma tan singular i categòrica com potser no el tingui cap altre país».

En efecte: Catalunya, petita i tot com és en extensió, té una rica varietat comarcal que s'endevina tot seguit i que es defineix per si sola així que s'inicia el canvi de comarca. Res no hi ha hagut mai de tan artificial com l'estructuració per «provincies» amb tot el seguici d'organismes oficials en els que l'Estat centralista i absorbent teixia la xarxa on empenyava la personalitat espiritual i ètnica de la nostra terra. El manteniment de la divisió «provincial» tenia a casa nostra tot l'aspecte d'una imposició de vencedor i era mantinguda amb una atenció especial per a que mai no pogués aparèixer la unitat de Catalunya i la seva diferenciació de les altres «provincies» espanyoles. «L'empremta de la infantesa» —escriu el malaguanyat Bofill i Mates— només que amb la mort s'esborra. L'home sol ésser, íntimament, tota la vida, el que era en ésser infant. De les mutacions i evolucions successives, venturoses o adverses, no se'n sap avenir: poc o molt, totes li semblen sobrevingudes. A cada nou temps, juga un nou paper, però,

en el fons, és el que era de jove... La comarca és la infantesa dels pobles. N'és l'entranya misteriosa que en serve les reminiscències subtils i les reserves atàviques. Així les nostres comarques serveixen la infantesa de Catalunya».

És ara, precisament, quan Catalunya té un principi d'autonomia, que l'esperit de les velles comarques es desvetlla perquè malgrat totes les persecucions no havia mort. I un dels afanyos que els estructuradors de la Pàtria nova han tingut ha estat el de recobrar immediatament la personalitat exacta de la nostra terra, «Si la terra perenne de Catalunya—diu Rovira i Virgili—i la història passada han creat les comarques, i el curs del temps ha fet esborradissa la fisonomia de moltes d'aquestes, la Catalunya nova ha de refer-les. Si Catalunya esdevé entitat oficial, oficials hauran d'ésser també les demarcacions interiors basades en gran part sobre les comarques. I traçades les línies damunt el mapa, sabrem on les comarques comencen i on acaben. I allò que ni la natura ni la història no han pogut fer del tot, ho sabrà fer la mà de l'home, ho sabran fer els catalans que senten l'amor a la terra pròpia». I Valls i Taberner s'expressa així: «És de tota evidència que cal reestructurar Catalunya. Però parlem de reestructurar; no pensem pas en una restauració erudita i arqueològica... Perquè Catalunya no és un museu, sinó un organisme viu». Aquestes darreres paraules senyalen el perill que calia evitar de totes passades per a no caure en una divisió territorial mancada del sentit de la realitat.

La tasca de preparar una nova divisió territorial de Catalunya no era gens fàcil. Carles Pi i Sunyer, en estudiar els diferents aspectes econòmics del problema comarcal de Catalunya, conclou: «Una de les majors dificultats que ofereix de fer un pla de divisió comarcal, és que alguna de les nostres comarques són vives i formen una unitat, però n'hi ha d'altres que cal definir o formar». La Ponència creada el 16 d'octubre de 1931, en la qual figuraven els senyors Bergós, Blasi, Galés, glesies, Santaló, Solé, Valls i Taberner i Vila sota la presidència del Conseller de Cultura senyor Gassol ha hagut de lluitar amb problemes de veritable trascendència fins a deixar redactat el projecte de Llei. La relació de tota la tasca efectuada ompliria moltes planes del DIARI i no és el meu objecte detallar-la. Parlaré únicament del Maresme. En l'informe presentat pels senyors Antoni Esteve i Pau Vila respecte als partits judicials de les terres barcelonines es determinaven així les característiques del de Mataró i del d'Arenys de Mar:

«Partit de Mataró.—L'única objecció que pot fer-se a aquest partit és la de no ésser tan extens com permetria la facilitat de comunicacions. Per això hem suggerit que podria ajuntar-s'hi el d'Arenys».

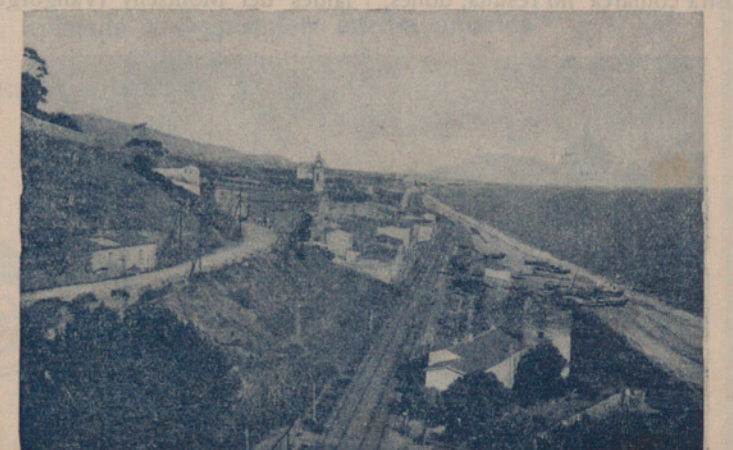
«Partit d'Arenys de Mar.—Compre'n la rodalia de Sant Celoni, situada entre els vessants interiors del Montnegre i el Montseny. Es tracta d'un país montsenyenc ben diferent dels pobles mariners-industrials que

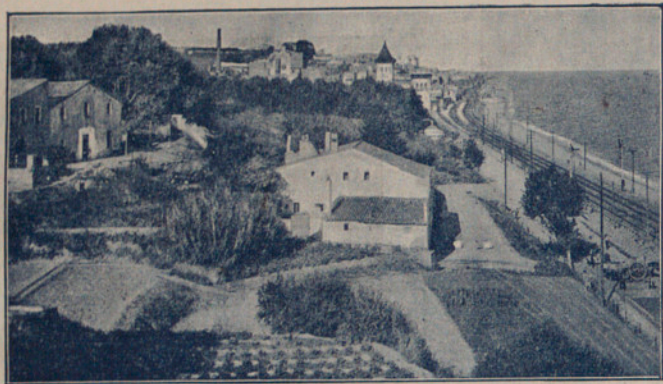
Calella

Arenys de Mar

Montgat

El Masnou

constitueixen la part principal del partit, al Maresme. A més, la rodalia de Sant Celoni té fàcils les seves comunicacions vers Granollers. Ultra aquesta segregació, hom podria pensar a sumar el partit d'Arenys al de Mataró, units per un ferrocarril i una carretera de molt tràfic.

El cas del Maresme era, doncs, un dels que presentaven més dificultats per la divisió judicial, car a les comarques on no hi ha més que un jutjat, l'elecció de capitalitat no troba cap obstacle a vèncer. Dos jutjats en una sola comarca pot resultar excessiu. I el senyor Pau Vila, en un estudi publicat en el volum esmentat més amunt, senyalava les característiques del Maresme en la forma següent:

«Maresma. — Hem defensat més d'un cop la denominació de Costa de Llevant, com a equivalent, per ésser més coneguda que la que ara proposem, d'expansió erudita. Però no essent usades ni l'una ni l'altra per la gent comarcal i convençuts que cal simplificar la nomenclatura, adoptem el mot medieval de Maresma que ara els estudiosos i la premsa curen de popularitzar. Aquesta comarca, que fem començar a Montgat hauria d'acabar fisiogràficament al riu Tordera, però com sigui que Tossa, Lloret i Blanes segueixen perfectament les comunicacions que les menen cap a la via del Litoral, afegim a la Maresma aquest començament de la Costa Brava que quasi tots els tractadistes ajunten a la Selva encara que aquest tros, en els temps moderns, sembla haver-s'hi girat d'esquena. La capitalitat d'aquesta zona pensem que s'hauria de situar a Arenys de Mar, més cèntric que Mataró donat l'allargament de la comarca; demés l'antiga Iluro és absorvida per la seva triple activitat: agrícola, industrial i mercadera».

Resulta, tanmateix, inversemblant aquesta definició que dona l'il·lustre geògraf de la formació de la nostra comarca. És amb tot el respecte que mereix que em permeto replicar: En primer lloc ¿per què afegeix al Maresme poblacions que sempre han figurat com a pertanyents a la comarca de la Selva? Si fisiogràficament el Maresme acaba al Tordera ¿per què ha d'alterar la frontera viva que senyala el terme amb una exactitud històrica i natural? Potser si no conegués les aptituds i l'autoritat del senyor Pau Vila en Geografia hauria de dir que ho fa per a fixar la capitalitat de la comarca a Arenys de Mar, «més cèntric que Mataró donat l'allargament de la comarca», car si no hi afegís les poblacions que esmenta, Mataró s'escau precisament al bell mig del Maresme. La base d'aquest argument per a situar la capitalitat de la nostra comarca no resulta, doncs,

gaire sòlida, perquè se li dona una extensió artificial i mancada de consistència a fi de que, automàticament, Arenys ocupi el punt mig i pugui al·legar aquesta circumstància en favor seu respecte del cas defensat pel senyor Vila. L'altre argument que dona en favor de situar la capitalitat a Arenys de Mar, «demés l'antiga Iluro és absorvida per la seva triple activitat: agrícola, industrial i mercadera», resulta completament negatiu per a la causa que intenta defensar, car precisament per aquestes activitats, a més de totes les altres circumstàncies, Mataró reuneix les condicions essencials per a representar la capitalitat que el senyor Vila tractava d'arrabassar-li.

El criteri exposat, però, no va prosperar, com era natural. Ja en parlar-se a la ponència de l'agregació de Cardona a la comarca de Solsona, que alguns interessats demanaven, els ponents acordaren «que l'agregació d'una vila que doblaria en població la capital del partit, a la llarga fora un motiu de desori». El precedent, doncs, tenia una nova aplicació en discutir-se el lloc de emplaçament de la capitalitat del Maresme, i prosperà el més lògic.

Mataró era, d'una manera absoluta, la ciutat indicada per a recollir aquella particularitat. Heu's ací la redacció que va donar-se a l'acord:

«Maresme. — És una de les demarcacions que coincideixen amb una comarca geogràfica, ja que els seus límits gairebé es confonen. Si confrontem aquests límits amb els de la divisió judicial, observarem que correspon a aquesta demarcació tot el partit de Mataró i aquella porció del d'Arenys de Mar a la qual la serrallada del Montnegre partionera separa de l'interior. La segregació, des del punt de mira judicial, de la rodalia de Sant Celoni, no sols és justificada per la facilitat de comunicacions amb Granollers, sinó també que per la voluntat dels pobles afectats.

Per la importància de la població i la facilitat de comunicacions amb els altres pobles de la demarcació, no hi ha dubte que la capitalitat ha d'escaure's a Mataró. Això, no obstant, la vila d'Arenys de Mar podrà conservar el seu jutjat i, per tal de compensar-li la pèrdua dels pobles de l'altra vessant del Montnegre i de les faltes del Montseny (Vallgorguina,

Orrius

Sant Celoni, Gualba, etc.), podria ésser convenient d'ajuntar-hi els termes de Caldetes i els dos Llavanes. Arenys suggereix que l'acabament del seu port de refugi la compensaria a bastament de les pèrdues que hagués sofert a conseqüència d'aquesta nova divisió.

El projecte de Llei que ha de presentar-se al Parlament de Catalunya per tal d'implantar la nova divisió territorial de la nostra terra ja està redactat i fa poc ha estat lliurat al Govern de la Generalitat.

Segons aquest projecte, Catalunya quedarà dividida en vegueries i comarques. Les primeres, a les quals també s'ha donat el nom de supercomarques, seran un organisme intermig entre la comarca i la Generalitat. L'article cinquè disposa que en el cas d'haver-hi dos jutjats en una mateixa comarca serà establerta la capital a la població de major nombre d'habitants i, d'acord amb aquesta disposició, declara explícitament

que la capital del Maresme serà Mataró. El resultat de la divisió és el següent:

I. Vegueria de Girona. —

Comprèn les comarques de l'Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès i la Selva amb un total de 182 municipis i 251.733 habitants.

II. Vegueria de Barcelona. — Maresme, Vallès Oriental, Vallès Mitjà, Vallès Occidental, Barcelonès i Baix Llobregat. 125 mun. i 1.464.001 hab.

III. Vegueria de Tarragona. — Garraf, Alt Penedès, Baix Penedès, Tarragonès i Alt Camp. 93 municipis i 171.498 habitants.

IV. Vegueria de Reus. — Baix Camp, Conca de Barberà, Priorat i la Ribera. 91 munic. i 132.435 habit.

V. Vegueria de Tortosa. — Baix Ebre, Montsià i Terra Alta. 33 municipis i 119.368 habitants.

VI. Vegueria de Vic. — Garrotxa, Osona, Ripollès i la Cerdanya. 127 municipis i 160.128 habitants.

VII. Vegueria de Manresa. — Bages, Berguedà, Anoia i Solsonès. 116 municipis i 181.162 habitants.

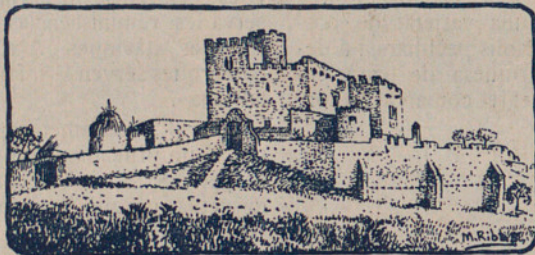
VIII. Vegueria de Lleida. — Segarra, Urgell, Les Garrigues, Segrià i La Noguera. 165 municipis i 235.774 habit.

IX. Vegueria de la Seu-Tremp. — Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i la Vall d'Aran. 129 municipis i 68.994 habitants.

La Comarca del Maresme comprèn les poblacions següents: Tiana, Alella, El Masnou, Teià, Premià de Dalt, Premià de Mar, Vilassar de Dalt, Orrius, Cabrils, Cabrera, Vilassar de Mar, Argenton, Dosrius, Sant Andreu de Llavanes, Sant Vicenç de Llavanes, Caldes d'Estrac, Arenys de Munt, Arenys de Mar, Sant Iscle de Vallalta, Sant Cebrià de Vallalta, Canet de Mar, Sant Pol de Mar, Calella, Santa Susanna, Pineda, Tordera, Palafròls i Malgrat, amb els agregats de Montgat i Canyamàs. El total d'habitants de la comarca és de 96.001, segons el cens de 1930.

Durant la preparació del projecte de Llei la ponència va adonar-se de que Barcelona, a causa de la gran densitat de població, podria constituir, per si sola, una vegueria que atengués la comarca del Barcelonès. Va pensar-se en situar la vegueria corresponent a Sabadell i així resoldre la dificultat d'establir la capital del Vallès Occidental, car Terrassa també pretenia tenir-hi dret. Els ponents, però, varen veure que crearien molts conflictes als habitants del Maresme i del Baix Llobregat que, per qualsevol afer, haguessin de traslladar-se a Sabadell i als quals seria molt més fàcil anar a Barcelona, i varen desistir de la primitiva idea, deixant a la Ciutat Comtal la capitalitat de la vegueria. Ara, un cop enllestit el projecte, sembla que el senyor Rovira i Virgili té intenció de presentar un vot particular en el que es reproduïx aquella idea, o sia de situar la capital de la vegueria de Barcelona a Sabadell i formar una vegueria solament amb la ciutat de Barcelona i el seu Pla per tal de descongestionar d'organismes a la que ja és capital de Catalunya. Crec, com els ponents, que aquesta modificació del projecte ocasionaria trastorns molt grans a la nostra gent, car el desplaçament del Maresme a Sabadell no és gens fàcil i, si com sembla, la capital de la vegueria continuaria organismes als quals s'hauran de consultar sovint per diversos afers, seria molt més convenient traslladar-se a Barcelona, ciutat que, al cap i a la fi, té capacitat suficient per a tota mena d'organitzacions, molt més després d'haver resolt la competència entre Sabadell i Terrassa dividint el Vallès en tres comarques: Occidental, capital Terrassa; Mitjà, capital Sabadell i Oriental, capital Granollers.

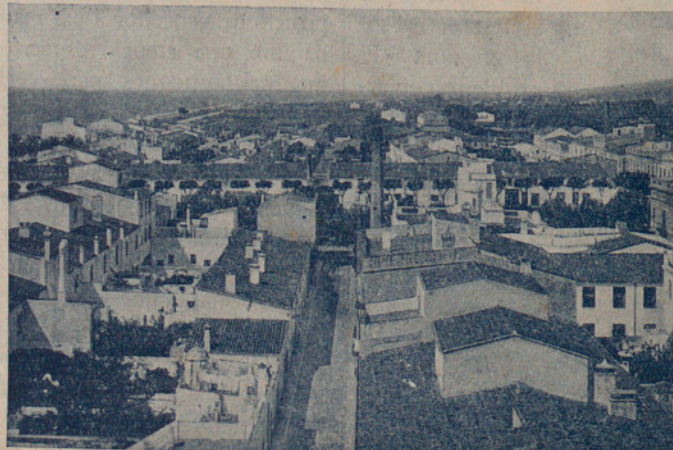
A la capital de cada comarca hi haurà aquells organismes dependents d'algunes conselleries del Govern de la Generalitat que sien d'ús més urgent i immediat i a les capitals de les vegueries altres de superiors que tinguin una certa categoria i responsabilitat per a resoldre o per a trametre a resolució de la Generalitat.

Castell de Vilassar de Mar

Premià de Dalt

Vilassar de Mar

ROURE

JOIERIA

RELOTGERIA

ARGENTERIA

Rambla, 34

OPTICA

NOVETATS PER A SENYORA

Vda. de Fèlix Castany i Cabot

Carrer de Barcelona, 53 (Davant la Pescateria) MATARÓ

Francoli

Espumós
Extra
Imperial
Royal-brut : dry

XAMPANY DE CAVA DE
PRODUCCIÓ NACIONAL
EL DE MÉS ALTA CALITAT
I A MÉS BON PREU

Grans Caves naturals a Esplugla
de Francoli

Prop del gran Monestir de Poblet

CIUTADANS:

Si voleu vestir amb elegància i amb gran economia en el preu, feu els vostres encàrrecs a la SASTRERIA «LA CIUTAT DE LONDRES», Riera, n.º 18. Com també tenim un grandíols assortit en trajos per a home i nen en models dels més moderns i amb uns preus com mai heu vist; visiteu els nostres aparadors i us en convencereu. - Aquesta Casa sempre és i serà la mateixa: més barata que ningú; coneguda ja arreu de Catalunya amb el nom de

EL REI DE LA BARATURA

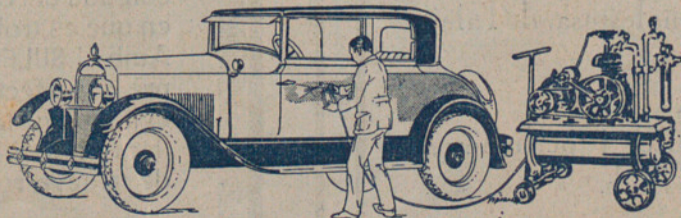
RIERA, N.º 18 (Enfront el Carrer Nou)

Taller de Pintura VICENÇ ESCODA

: : Especialitat en la pintura nitrocelulosa dorada «DUCCO» aplicada amb pistolet istema americà : :

UNIC I EXCLUSIU EN AQUESTA CIUTAT

Avinguda de la República (Ronda), 47
Domicili particular: St. Francisco de P., 3

MATARÓ

Les platges a l'estiu

per ESTEVE ALBERT

Cada any quan la carícia del sol es fa feixuga i es caldeja l'ambient, els sacerdots des de la trona, els periòdics moralitzadors des de llurs columnes, els pares i les comares aciençats i honestos fan tema de conversa i de reprovació de «l'espectacle immoral de les platges» durant l'estiu. I què voleu? Els joves baixen els carers de cara a mar en cos de camisa amb el barnús i el maillot enrotllat sota l'aixella.

Jo no vinc a afegir una paraula de més o de menys a favor de la moralitat o immoralitat de l'espectacle estival, que no hi tinc competència ni autoritat. Cada principi de temporada m'empasso una pila de frases fortes a favor i en contra dels que coberts amb un tel de ceba calciguen l'aigua i l'areny, i trobo les platges envaïdes, devingudes lloc de campament i concentració de semi-nudisme. Recordo una polèmica picant entre un escriptor de «La Publicitat» que defensava la moral dels banyistes en nom de llur enfortiment físic i un de «El Correo Catalán» que condemnava l'immoralitat de les robes escasses i la promiscuïtat de sexes. Que hi fa! Al marge de les polèmiques i les condemnacions, les plat-

ges cada any són més concorregudes i més escandalitzadores.

S'han fet esforços heròics per contrarrestar-ho, han sortit iniciatives i hi han hagut intents... tot ha fallat. Ara l'ha estudiat i se n'ha preocupat la Federació de Joves Cristians de Catalunya—l'organització més admirable de la Catalunya actual—i, fins se n'ha preocupat—en el mateix sentit—alguna altra organització d'ideologia socialment ben diversa... Jo no vacil·lo en augurar el fracàs dels millors propòsits.

La ciència mèdica acull els banys i els esports marítims com a cosa molt saludable i reconfortant... i físicament és ben palés el guany. No es poden pas fer desallotjar les platges., el plet es redueix a una qüestió de vestit i de desdoblament social. I això es fa inabordable; catòlies i no catòlies. de totes les tendències i posicions, els joves van a la platja, els fabricants i modistos troben un motiu per treure un retall més del maillot i els banyistes una excusa per adoptar-lo.

Enguany hom s'ha alarmat perquè els grups nudistes s'han fet més nombrosos. No crec que el nudisme prosperi. A la platja i a l'estiu sense un fil de roba hom s'hi pot trobar feliç: les altres estacions i per les ciutats i camins els vestits no són cosa menyspreable. Hi juga el pudor pel mig i mai les gents tindran la gosadia ni el motiu de decidir-se a renunciar el vestit per complert. Aques-

ta i altres raons més serioses em permeten d'afirmar que el nudisme no prosperarà mai. El semi-nudisme—el semi admet moltes explicacions—si, triomfa cada dia més i són ben estranys els que no han sentit una hora en tot l'estiu—tants que ho fan una hora diària!—l'atreuiment de dir-se, emergint de dos pams de roba prima, que s'han vestit.

Repeteixo que no m'enredo a aclarir-ne l'immoralitat o la moralitat. Però, el maillot per la platja avança universalment... i, gràcies, que el poguéssim signar com a darrera etapa de la simplificació del vestit—en general—que va començar amb aquest segle tan brutalment innovador.

Si Nereu tornés a córrer la Mediterrània la veuria més clara i no hi trobaria rastre dels seus nombrosíssims familiars. Però, si enyoradís i vençut es fes ençà en aquestes hores intences, afirmaria que els fills dels homes després de destruir tota la mitologia del seu mar s'ha acostat al rompent i comparteixen amicalment amb la seva descendència.

Drapets de Festa Major

A Na T. C. C. afectuosament

per J. C. TODA

Vindràs amb un aire de grandesa
pregonada amb la malícia d'un cartell;
forniràs molta de lletra impresa
que no ha d'aixecar-nos ni un tremolí de [pell

Tu, ets la vella capsa de sorpresa,
el misteri de la qual hem descobert
i ara, ens fa una mena de peresa
de fer-nos il·lusions per cap brot verd.

Festa Major; Joc de jovincells!
febre de sastres, escarràs de modistes!
que fas fer a les mares tants desgavells,
atiades per il·lusions egoïstes.

Voldria esborrar-te aquest somriure
que llances hipòcrita als quatre vents.
Voldria que tranquils ens deixessis viure,
així, com ara, silenciosos i contents.

Que t'abstinguessis d'encendre pires
en més de quatre cors adalaterats;
que ho diguessis clar que és cosa de pocs
aquest rastell de mirífiques beutats [dies

Que donessis més humilitat
al foraster pedant i enganyifa,
i un dit de front a la noia de ciutat
que tot ho vol i tot s'ho rifa.

Que no en portessis tants a l'ofici
de devots que no coneixen el missal;
que no fessis fer cap sacrifici,
per comprar toies, a més d'un col·legial.

Així passaries més discreta
encara que et cremés el sol i el neguit,
i estalviaries cada anyada una desfeta,
que anés deixant-nos el cor eixarreït.

Juliol 1934.

Els dermatòlegs aconsellen
emplear les cremes o pastes per a
afeitar, amb preferència al sabó i totes
les formes sabonoses (vegi's "Manual de
Cosmètica", de Saafeld, traducció del
Dr. Peyrí, pàgina 86).

Entre totes les cremes, la

PASTA NIX

ha estat elaborada pensant en l'higiene
de la pell. El seu ús cura irritacions,
picors, grans, etc. La cara, després
d'afeitar-se, li quedarà fina, fresca, suau,
sense aquell encarcament que li fa
semblar que té els muscles d'una peça,
ni aquella cremor tan molestosa, de l'afei-
tat a l'antiga.

Demani-ho en drogueries i perfumeries
al preu de 2'50 pessetes tub.

EL SULFOPILLOL

contra la calvície
Remei científic

GAIREBÉ tots els calbs ho són per
la seborrea, aquesta hipersecre-
ció del cap que es manifesta amb
l'aparició de la caspa. La seborrea és
el començament de la calvície. Com-
batre aquella és evitar aquesta.

No es coneix altre específic contra la
seborrea que el sofre. I no es coneix
més que un medicament que permeti
utilitzar aquestes propietats del sofre: el
SULFOPILLOL, ara de nou ofert al públic.

El SULFOPILLOL no és, doncs, un pro-
ducte empíric, casolà, o de perfumeria,
preparat sense responsabilitat científica.
Pel contrari, està fet per facultatius cat-
alans i basat en fórmules del gran der-
matòleg Dr. Sabouraud. És l'únic remei
que li aconsellarà el seu metge, si el
consulta. Amb el SULFOPILLOL evitarà la
caiguda del cabel en qualsevol moment
en que es trobi el seu procés de calvície.
Amb el SULFOPILLOL tindrà, demés, sem-
pre i perfectament el cabell net i sec,
evitant que la caspa li malmeti la cabe-
llera i li faci lleig i brut damunt el coll
de la seva roba exterior.

En centres d'específics, al preu de 7'50 ptes.

EXPOSICIÓ PERMANENT

de MOBLES, LÀMPARES, CATIFES, QUADROS, STORS, TERRES CUITES i ALTRES OBJECTES D'ART, PRESENTATS en

NOMBRESES INSTAL·LACIONS COMPLERTES D'HABITACIONS

per a tots els gustos i possibilitats, i que són una bona guia per al montatge de les mateixes.

NO DEIXEU D'ADMIRAR LES ULTIMES NOVETATS EN MOBLES LLUMINOSOS

Aquesta Casa disposa d'un taller muntat amb la més moderna maquinària per a fabricar tota classe d'**ornamentació, mobles** i **instal·lar** a la perfecció **habitacions** en tots els variats estils de **decoració**

NUVIS

Procureu veure els aparadors del carrer de PALAU, 8 i 10, on hi han exposades habitacions complertes, les quals uneixen a la seva qualitat i bon gust, l'economia en el preu.

RIERA, 35

Fixi-s'hi bé
La s.a. Clément Marot
Mataró

*sa: negre oxidat brillant
blanc fixe
merceritzat suau
colors "bon teint"*
amb la més gran garantia d'èrit

Mobles C. Jané

Degut al gran nombre de vendes contínues aquesta casa us ofereix el mobles a preus encara més reduïts que a la Capital

DORMITORI - MENJADOR I
:: REBEDOR, 685 PESSETES ::

Exposició permanent: Sant Antoni, 7

Casa central: Sant Antoni, 76

Administració de Finques

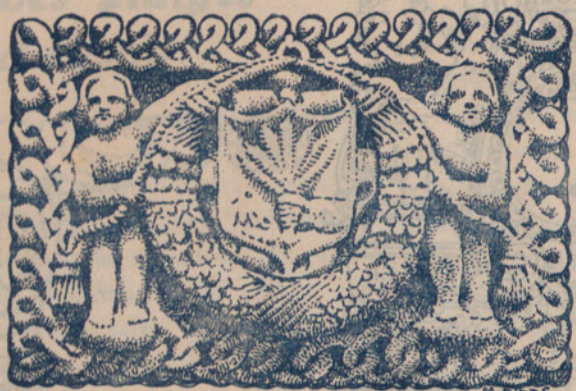
Comissió reduïda

Liquidació mensual

Fernando Julià

Tetuan, 75

MATARÓ

L'antic Corregiment de Mataró

per JAUME CASTELLVÍ I TODA

En l'ordre administratiu civil, la divisió més antiga que es coneix a la nostra regió, és la dels comtats.

En el segle XII, però, els lloctinents dels comtes, o sigui els vescomtes, foren substituïts pels veguers, als quals se'ls assignà una circumscripció determinada sota la denominació de vegueria, la existència de la qual resta perfectament perfilada dintre el segle XIIIè.

El nombre de vegueries ha variat segons les èpoques. Així, a començ del segle XIV existien les següents: Tortosa, Tarragona, Montblanch, Barcelona i Vallès, Ausona, Bergadà Bages, Vilafranca, Girona, Besalú, Camprodon, Sarreal, Ripollès, Lleida, Tàrraga, Cervera i Prats, Camarasa, Pallars i Castellbó i Urgell.

Més tard (principis del segle XVI) reingressats al Principat el Rosselló i la Cerdanya, eren els 18 següents:

Barcelona i Vallès, Vic i Osona, Girona, Camprodon, Vall de Ribes, Puigcerdà, Perpinyà, Roselló i Vallespir, Vilafranca de Conflent, Urgell, Lleida i Pallars, Balaguer, Tàrraga, Cervera, Manresa, Vilafranca del Penedès, Tarragona i Camp, Montblanch i Tortosa. Existien a més a més les subvegueries següents: Pallars i Tàrraga, Agramunt, Berga i Bergadà, Lluçanès, Moyà, Ripoll, Sarreal, Prats de Rei, Igualada, Copons, Mataró i de altres que es desconeixen.

Durant la primera meitat del segle XVIIè, desaparegueren les vegueries de Ribes i Urgell. La de Ribes va quedar agregada a la de Camprodon i una petita part de la d'Urgell a la de Puigcerdà, i la major part de la sudita vegueria passà a formar la nova d'Agramunt.

L'any 1659 desaparegueren les dues de Vilafranca del Conflent i la de Perpinyà, mercès a la pau dels Pirineus amb la qual es cedien el Conflent, el Vallespir, el Rosselló i part de la Cerdanya a la nació veïna.

Com queda vist, doncs, les vegueries es subdividien en altres circumscripcions de menor extensió, titulades sotsvegueries i regides per un sotsveguer. L'autoritat d'aquest era molt semblant a la del veguer, i unes vegades era nomenat pel rei i altres pel mateix veguer, del qual depenia com a subaltern immediat.

El nombre de sotsvegueries fou menys uniforme que el de vegueries i segons les èpoques foren més o menys nombroses, atenent-se a la voluntat dels monarques. Ni les unes ni les altres no eren equivalents en quant a extensió territorial, sinó molt al contrari, puix existien desproporcions extraordinàries, i més sembla que obeïen a la importància dels pobles cap de vegueria.

L'any 1715, en la imminència del decret de Nova Planta, aquestes eren 16: Barcelona i Vallès, Girona, Besalú, Camprodon i Ribes, Vic i Moyà, Manresa, Lluçanès i Berga, Puigcerdà i Pallars, Agramunt, Cervera, Tàrraga, Balaguer, Lleida, Tortosa, Tarragona, Montblanch, Vilafranca, Igualada i Prats de Rei.

El decret de Nova Planta, l'any 1716 dividia Catalunya en 12 corregiments en els quals hi havia molta relació entre els seus límits i els de les des-

apareixents vegueries. Al procedir-se a la citada divisió, el Baix Maresme amb tot el Vallès, això és, incluint Reixach, St. Cugat, Terrassa, Matadepera, St. Feliu de Codines i Breda, es formà el Corregiment de Mataró. La part anomenada del «Vescomtat» passà a Girona.

El Decret de Nova Planta de data 16 de gener de l'any 1716, diu així: art. 43.

«Mataró que cogerá del Veguerío de Barcelona, desde Mongat hasta que encuentre el Veguerío de Gerona, i el sotsveguerío del Vallés; su Corregidor en Mataró con un theniente letrado y otro theniente en Granollers, cabeza del Vallés».

Els demés Corregiments es repartiren així:

El de Barcelona, que agafava des de Mongat a Castelldefels.

El de Mataró, com ja s'ha dit, amb el Maresme i el Vallès.

El de Girona, amb la vegueria de Girona i la sotsvegueria de Besalú.

El de Tàrraga, amb les sotsvegueries del Pallars i Conca de Tremp de la vegueria de Lleida.

El de Lleida, amb les vegueries de Lleida, Balaguer i Tàrraga.

El de Tortosa, amb la castellanía d'Amposta i la ribera de l'Ebre.

El de Tarragona, amb les de Tarragona i Montblanch vegueries.

El de Vilafranca del Penedès, amb aquesta vegueria i la sotsvegueria de Igualada.

El de Cervera, amb la vegueria seva, la d'Agramunt i la sotsvegueria de Prats de Rei.

El de Manresa, amb la vegueria de Manresa i sotsvegueries de Berga i Lluçanès.

Des d'aquesta data es posa de relleu i en evidència la importància de Mataró, que un segle abans encara era la trista vila dels dos mil habitants sense visibles possibilitats de poder-se esbravar a ultramuralla.

Com és de veure, aquesta distinció era de summa importància, puix les vegueries havien dividit Catalunya en tostemps en més de 16 departaments i amb aquesta nova divisió es donava a cada cap de corregiment molta més importància que no havien assolit durant les divisions en vegueries. Una prova evident n'és la del corregiment de Mataró que agafa part de la vegueria de Barcelona i com ja queda esmentat, la totalitat de la sotsvegueria del Vallès. És a dir, que comprenia els 101 pobles següents:

Alella, Argentona, Barberà, Belllloch, Bigas, Cabrera, Caldes d'Estac, Caldes de Montbuy, Campins, Canovelles, Cànoves, Cardedeu, Alcoll, Dosrius i Canyamàs, Fogàs, Muscaroles, Gallechs, Gallifa, Granollers, Gualba, La Ametlla, La Garriga, Llavanes, Llinàs, Llíssà de Munt, Llíssà d'Avall, Martorelles, Collsabadell, La Nata, Matadepera, Mollet, Moncada, Reixach, Montmeló, Montmany i Vallcarca, St. Esteve de la Costa, Montnegre, Montseny, Montornès i Vallromanes, Olesa, Palau-dàries, Sta. M.ª de Palautordera, Palou, Parets, Plegamans, Polinyà, Premià, Corró d'Amunt, Corró d'Avall, Llerona, Marata, St. Esteve de Palautordera, Vilamajor, Santa Susagna,

Alfou, La Roca, Orrius, Sta. Agnès, Vilanova de Valldurió, Quadra de la Cartoixa de Vallparadís, Quadra de Clarà, Quadra de St. Cugat, Quadra de Valldaura, Sant Cugat, Quadra de Vallalba, Ripollet, Rubí, Sabadell, St. Esteve de Castellar, Olzinelles, Sta. Eulàlia de Ronsana, St. Feliu de Codines, St. Fort i Cabanyes, St. Julià d'Alfou, St. Llorens Savall, Santa Maria l'Antiga, Palausolitar, Santa Maria de Riells, Sant Mateu de Montbuy, Sant Pere de Terrassa, Sta. Perpètua, St. Quirze, Sant Salvador de Breda, St. Celoni, St. Vicens de Llevaneres, St. Vicens de Riells, Samalús, Sentmenat, Sardanyola, Tagamanent i La Mora, Terrassa vila, Teià, Tiana, Alfà, Vallgorguina, Viària, Vilardell, Vilassar, Vilalba Seserra, Viladecavalls, Ullastrell.

Sense negar altres factors o circumstàncies que podien fer de Mataró en aquella època una ciutat de primer ordre, com la de tenir un port de relativa importància, una situació estratègica més o menys envejable i unes arts i indústries arrelades i excel·lents, la distinció de què fou objecte en la divisió territorial de Felip V, li corresponia per la densitat de població entre les que es podien escollir en el territori que se li posà a la seva jurisdicció, partint de la circumstància de què Barcelona, pel seu crescut nombre d'habitants i per la seva importància secular ja absorbia un corregidor que només podia atendre un petit radi de l'anomenat Barcelonès.

En aquest temps, ciutats que avui avantatgen de molt en importància a Mataró, com Terrassa, i Sabadell, en aquell temps tenien una sisena o setena part de la població de Mataró, la qual en aquesta època havia experimentat una forta concentració urbana, fruit de l'arrelament de les seves indústries.

Els corregidors, tal com preveia el Decret de Nova Planta, foren nomenats pel mateix Felip Vè.

A Barcelona, a més del Corregidor hi havien d'haver segons aquest decret, 24 Regidors i a les ciutats cap de corregiment, 8 regidors també de nomenament reial.

Per a Mataró foren designats: Francesc Antoni de Morales com a corregidor i Josep Palau, Josep Vendrell, Melcior Taurant, Francesc Peramàs, Fèlix Dorda, Esteve Matas, Marià Vieja i Josep Arana, com a regidors.

A les altres viles, els regidors havien d'ésser nomenats per l'Audiència de Barcelona, institució renovada amb el mateix Decret, i composta en virtut d'ell, per un Regent, 10 ministres pel civil, i 5 pel criminal; 2 fiscals i un agutzil major. El primer, amb 600 dobles de sou, i els ministres i fiscals, amb 300, i l'agutzil amb 200.

Els finents de corregiment, com queda dit, podien ésser nomenats pel Corregidor. Els Regidors i Batlles dels altres pobles, nomenats per l'Audiència de Barcelona, tenien un any d'exercici.

Tots els corregidors havien de tenir un agutzil major, i en les causes criminals que es suscitaven, nomenaven un fiscal, i en els llocs i viles del

districte podien fer causes i presons a prevenció amb els Batlles.

Els regidors tenien al seu càrrec el govern polític de les ciutats i viles i l'administració dels propis i rendes, però no podien fer alienacions ni carregar censos sense autorització reial delegada de consuetud al Corregidor, sense la presidència del qual no podien reunir-se en consell.

Els Corregidors i Batlles de la jurisdicció del Corregiment podien entaular sumari davant del fiscal civil de l'Audiència a quina instància podia procedir-se contra d'ells. Els jutges eren els ministres de l'Audiència civil.

Aquest Decret ultra l'establiment d'aquesta divisió i organització política administrativa i reorganitzar l'Audiència de Barcelona, establia unes disposicions que estaven molt a to de l'època. Es feren cesar les prohibicions d'estrangeria que eren unes normes que dificultaven la residència dels estrangers al país.

Van suprimir-se sota amenaça de judici les regalies que existien de les fabriques de moneda.

Més tard, l'any 1718, amb una Reial Cédula, s'austeritzava amb noves disposicions el costum amb el ritual de les autoritats. Després, encara altres Reials Cèdules procurant de desvirtuar les tradicions catalanes, en institucions, etc.

Després de De Morales, se succeïren en el càrrec de Corregidor de Mataró, D. Manuel Bosc, que ja hi era l'any 1718; Salvador Renui, cap al 1728; Oronzi Beirela de Andrade, que fou el que l'ostentà més temps, se'l troba des del 1730 fins més enllà del 1752, i Miquel de Irumberry i Vallenza, el 1766, i Don Lluís de Saint Amant, Comte de Saint Amant, Brigadier dels Exèrcits de Carles III, el 1787, i d'altres fins a acabar aquesta organització administrativa.

A tots els corregiments s'instituiren unes esquadres de gent del país per garantia de l'ordre públic. Al de Mataró s'hi destinaren 330 homes repartits en la forma següent:

Mataró, 40 homes; Sant Celoni, 50; Llinàs, 20; Granollers, 50; Arbúcies, 40; St. Feliu de Codines, 40; Caldes de Montbuy, 30; Terrassa, 30; Sabadell, 30; ultra aquesta gent es destinava una persona determinada com a cap de la força, que a Mataró eren els mateixos Regidors, per torn, i a les altres poblacions, el Batlle o la persona que l'Audiència de Barcelona designava.

En fi, la distinció de què fou objecte Mataró al conferir-se-li el Cap del Corregiment, ja hem dit a què podia obeir; Mataró estava en plena florida i expandiment i no hi ha dubte de què aquesta distinció, que forçosament feia convergir en ella molta de l'activitat del seu territori, contribuï de grat o per força a donar la puixança que fins a la segona meitat del segle XIX la feu la segona ciutat de l'actual província—mal ens pesi—de Barcelona.

F. FÀBREGAS

Successor de l'antiga Casa Recoder - Fundada en 1774

ofereix un extens assortiment en

Joieria • Argentieria • Reloieria • Optica

a preus limitats

Gran varietat d'objectes per a regal, en cristall i plata, rebuts directament de Txecoslovàquia

Enric Granados, 45

MATARÓ

NOVETATS I CONFECCIONS

A. ROS DE FERRER

ANTIGA CASA PINEDA

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

Barcelona, 16

Mataró

ARTICLES DE VIATGE

Variat assortiment en maletes

EMILI ROVIRA

CARTERES - MOTXIL·LES

Fermí Galan, 347

Mataró

INDUSTRIES

ELECTRO - GALVANQUES

Español i Companyia

Ltda.

Treballs de sèrie per a polits, niquelats,
cromats, courejats, etc

Especialitat en niquelat i cromat sobre alumini

Ronda de Barceló, 35 a 45 - MATARÓ

AGÈNCIA DE TRANSPORTS

SERVEI RÀPID EN AUTO CAMIONS

Joan Serra i Cuadrada

Successor de E. Nogueras (a) Liru i de J. Boba

Servei especial combinat amb les més im-
portants cases de Transports Marítims i
Terrestres d'Espanya i Estranger responent
de tota classe d'averies i substraccions.

MATARÓ

St. Antoni, 51-Tel. 120

BARCELONA

Tantarantana, 23-T. 19913

FRANCESC CAMP

Recader de MATARÓ a BARCELONA amb AUTOCAMIO

MATARÓ: Carrer de Palau, 24 - Telèfon 106

BARCELONA: Arolas, 3 - Petxina, 5 - Rech, 28. Telèf. 16274

Pl. Comercial, 10 - Centre de Recaders (davant Mercat Central) T. 16682

Abans de comprar, visiteu la casa

LLUIS MAS I GRAUPERA

Teixits, Novetats i Confeccions per a Senyora:

SANTA MARIA, 9 i PLAÇA CONSTITUCIO, 1

Sastreria i Confeccions per a Seyor i Nen:

SANTA MARIA, 12 i 14

GRAN ASSORTIMENT A PREUS REDUITS

S. E. I. P. A. L.

SOCIETAT EXPORTADORA I IMPORTADORA DE PRODUCTES AGRICOLES, LIMITADA

Direcció Telegràfica i Telefònica: SEIPAL

Sucursals: MATARÓ.-C. Fermí Galan, 537 i 539 - Telèfs. 191 i 360 - VALENCIA.-C. Jordi Juan, 1-Telèf. 13974

BARCELONA. - Carrer Duana, 3 - Telèfons 18373 i 17946

Temes agrícoles

Un Document Històric

La Cambra Oficial Agrícola - L'Exportació de Patates primerenques

per PERE CABOT

El document que la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya ha entregat al President de la Generalitat (amb la mateixa orientació d'aquell altra que en data 17 d'octubre de 1932 es lliurà a Francesc Macià) és un exponent de la posició adoptada per el conglomerat de productors agrícoles, afiliats a n'aquesta entitat. Una posició que, apartant el problema de la Llei de Contractes de Gonreu de les lluites polítiques i socials la situa en un terreny d'economia, interessantíssim per els estaments en lluita i fins per tots els catalans.

La prova de que la crida feta per els productors és imparcial, patriòtica, oportuna i encertada en són els comentaris publicats en la premsa de tots els matissos que ha reflectit unànimement una opinió favorable, qualificant el document de «ram d'olivera» que els pagesos catalans ofereixen als bàndols en lluita.

Aquesta posició dels productors i que segurament obtindrà els seus fruits a no trigar gaire, ha estat possible gràcies a l'encert bàsic de la orientació donada als Estatuts de la entitat que uneix a milers i milers de pagesos, prescindint de la seva condició social i dels seus idearis polítics, exigint los-hi, això sí, la disciplina més estreta i els sacrificis necessaris per a defensar eficientment una de les principals fonts de la riquesa nacional: la producció agrícola.

I aquesta producció mai hauria estat prou ben defensada mentre els pagesos sostinguessin amb recel, mentre continuessin entascats en la solució de determinats problemes que sols poden ésser resolts evolutivament, mai per l'egoisme o l'entossudiment d'uns i altres.

La U. S. A. de Catalunya amb el seu document ha marcat un camí i és d'esperar que el seguiran tots els productors catalans i que serà respectat per tothom. Estem segurs de que si d'ara en endavant esmercem les nostres energies en ocupar-nos de les qüestions econòmiques que afecten als conreus, a les collites, als mercats i a les exportacions s'aniran apaïgant els ànims i tots units con-

tribuirem a estructurar una Catalunya florent i rica, una Catalunya model, una Catalunya que tindrà amb la seva agricultura pròspera i lliure el principal suport.

Es aquesta l'obligació de cada pagès, de cada ciutadà, de tot governant, de tot funcionari, de cada partit, de classe...: Construir sempre.

No es pot construir amb discòrdies, ni amb guerres, ni amb armes a la mà, ni amb expropiacions, ni amb intransigències.

Es construeix treballant, aportant cada u els mitjans de que disposa, contribuint amb l'Intel·ligència i sobretot amb la bona fe a tot el que representi perseguir el benestar per a tots.

Ha d'acabar el fer servir a l'agricultura com a banderola de partit o com a distintiu de classe. Dividir als productors agrícoles és dividir l'agrícola i ofegar la seva creixença.

L'agricultura no és de dretes ni és d'esquerres: És un problema econòmic nacional i com a tal s'ha de tractar. Els aliments no tenen color polític ni social i l'agricultura és i ha de ésser l'aliment del nostre poble. Per això la devem separar de totes les lluites, de totes les ambicions, de totes les diferències...

Heu's ací, doncs, les nostres paraules al marge del document que la U. S. A. de Catalunya ha tramés al President de la Generalitat en el que com a representants d'una branca de la producció hi estamparem la nostra signatura.

Aquest document significa el crit d'alerta en uns moments decisius.

I al dir moments decisius consti que ens referim als problemes plantejats al voltant de la producció agrícola de la nostra terra. Tot el que no representi aquesta finalitat no ens interessa.

Tantdebó que el ressò d'aquest document històric marqui nous camins, noves actituds d'obri millors dies i millors situacions als problemes fonamentals plantejats dintre el nostre poble.

Fa pocs dies que un important nucli de Delegats de Sindicats Agrícoles ens reunírem a Barcelona per tal de nomenar la Comissió redactora del Reglament de la Cambra Oficial Agrícola.

Complet i vençut el plaç legal donat a la Comissió per a complir la seva tasca ens vàrem reunir novament per a entregar el projecte de Reglament a la Comissió organitzadora.

Dintre de pocs dies, doncs, vindrà l'aprovació del Reglament i es procedirà a constituir definitivament la Cambra.

Qualifiquem aquest nou organisme com un dels més interessants baluards de la pagesia.

La seva missió és molt delicada, els drets amplíssims, els deures senzills i ben senyalats.

No obstant hem de referir-nos a la actitud que devem adoptar tots els agricultors si volem treure profit d'aquesta nova organització. Un moment de indiferència o de descuit podria transformar un organisme bo en organisme entebancador. Cal que tots coneixem la Llei, els seus encerts, els seus errors i que ens disposem a col·laborar tots per a que l'implantació de la Cambra Oficial Agrícola s'adapti a les exigències de l'organització sindical agrícola catalana i dels problemes de la producció.

Ja és hora de que allionats per els contratemps ens disposem a aprofitar els serveis que ens pot proporcionar un organisme oficial integrat i orientat per els propis productors. Cal convenir que la Cambra Oficial Agrícola pot ésser una poderosa arma defensiva.

Tot depèn, no obstant, de l'entusiasme dels pagesos.

Si aquest no es produís amb la forma que desitgem es produïxí, inútils serien els esforços per a defensar-nos.

I aleshores quan veuríem un fracàs econòmic damunt de les nostres produccions ja sabríem senyalar el culpable: seríem nosaltres mateixos.

Malgrat el nostres desitjos no podem comunicar cap nota falaguera relacionada amb l'exportació de patates primerenques.

Enguany ha transcorregut l'exportació dintre de greus perills que han aconseguit borrar un xic les especials circumstàncies. El resultat si bé no ha estat tan dolent com el del any darrer no ens ha donat gaires esperances.

Es dibuixa allà al lluny el mateix interrogant de sempre.

Què passarà l'any que ve?

No som profetes ni volem fracassar com a profetes.

No obstant hem de dir i repetir que ara més que mai s'imposa la gestió dels productors fins encertar la solució, Ara més que mai s'imposa l'intervenció oficial per a borrar aquest terrible interrogant damunt la riquesa de la nostra Comarca.

Mentrestant esperarem el moment de la sembra.

Enguany és precís que sembrem la llavor de patates i al costat la llavor de les solucions,

No fer-ho així seria jugar a la rifa...

Aques número
del

DIARI DE MATARÓ

es ven al preu de

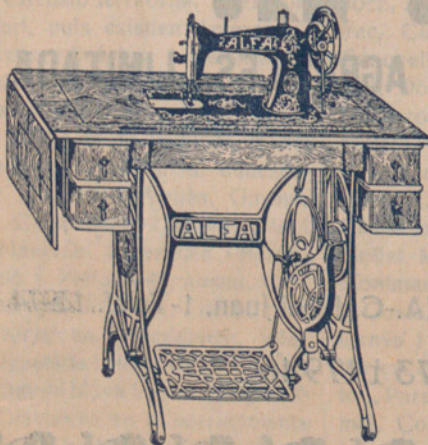
25 cèntims

Els nostres subscriptors el
rebran gratuïtament

Societat A. Cooperativa "ALFA,"

Primera Manufactura Espanyola de Màquines per a Cosir i Brodar

E I B A R - (Espanya)

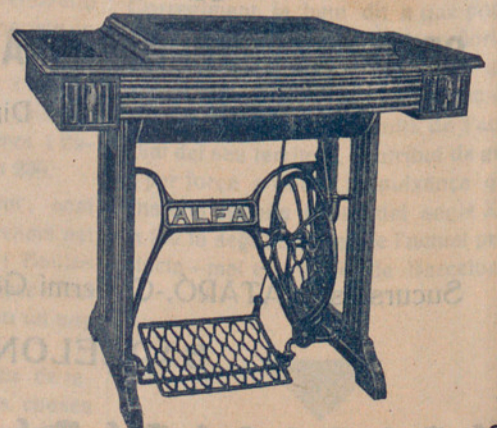
La Societat «ALFA» garantitza les seves màquines de cosir de tot defecte de construcció o materials, per 10 anys

El comerç accepta admirar la màquina de cosir «ALFA» per la Qualitat, Presentació, Economia, Tècnica i Modernitat.

Com també ha tingut en compte tots els perfeccionaments mecànics i manufacturats per a fundar el seu crèdit industrial sobre la més alta qualitat de la seva construcció.

AL COMPTAT I A TERMINIS

Representant: JOSEP NOVELLAS-Altafulla, 10-Mataró

ROSSOS
DES DE 5 METRES

Gran rebaixa de Preus per final de temporada
DEL 19 JULIOL AL 15 D'AGOST

MAGATZEMS LA MODA
S. ARNAU Riera, 11 - MATARO

PER ECONOMIA

us aconsello que poseu en vostra llar instal·lació elèctrica amb tarifa de calefacció, així obtindreu un gros estalvi, - Demaneu preu a la casa

ARTUR GALÍ

Montserrat, 50

MATARÓ

Telèfon 153

NUVIS

Fotografia **Estapé**

Consulti preus
Es reserva hora

Riera, 20 MATARÓ Teléf. 361

Productes Alimenticis

JOAN BOSCH

SANTA MARIA, 11

MATARÓ

La Casa dels Xampanyes

Per la seva qualitat i pel seu bon preu s'imposa el famós

EXTRA BOSCH

EL MILLOR DELS XAMPANYES

CONFITERIA I PASTISSERIA

LA CONFIANÇA

Josep Corrent

Sant Cristòfol, 4

MATARÓ

Dolços
Caramels

Preus
Reduïts

Pastes alimentícies

Vda. d'Antoni Casals

Successora de Romà Vitlloch

Casa fundada al 1860

Canelonis de totes marques - Tallarines italianes - Raviolis - Purés - Tapiques
QUEVIURES

Carrer de Barcelona, 24

Mataró

Banc Espanyol de Crèdit

Fundat l'any 1902

Casa Central: Madrid - Alcalà, 14

Capital social: Ptes. 100.000.000

Capital desemborsat: Ptes. 51.355.500

Fons de reserva: Ptes. 65.208.261'45

Sucursal de Mataró: Sant Josep, 6

Sucursals a Catalunya: Barcelona, Lleida, Tarragona, Balaguer, Borges Blanques, Cervera, Espluga de Francolí, Manresa, Mataró, Montblanc, Sta. Coloma de Queralt, Tàrraga, Tortosa i Valls.

Més de quatre centes sucursals i agències a la Península i Marroc
Corresponsals en les principals places del món

Direcció Telegràfica i Telefònica: BANESTO = Telèf. 102 = Apartat 33

Abonem els següents interessos:

COMPTES CORRENTS

A la vista, 2 %

IMPOSICIONS A TERMINI

A tres mesos, 3% - A sis mesos, 3'60% - A un any, 4%

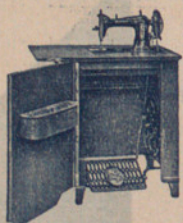
Caixa d'Estalvis, 3 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$

Executem per compte de nostra clientela tota classe d'operacions de Banca i Borsa

DESCOMPTE DE CUPONS

DIPOSIT DE TITOLS EN CUSTODIA

Descompte i cobrament de lletres, girs, crèdits d'acceptació, etc., etc.

Moble obert

Al comptat:

600 pessetes

A terminis:

700 pessetes

NO EN COMPREM
— D'ALTRE —

Moble tancat

Màquines per a Wertheim «Rápida», S. A.

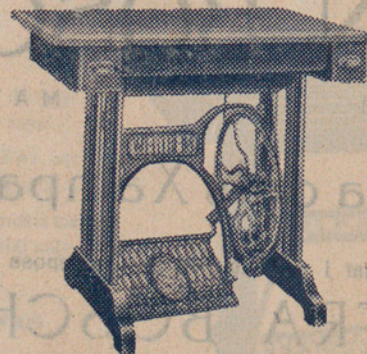
Representant: AMADEU BARRIOS ♦ Rambla Castelar, 43 ♦ Mataró (enfrent al Clavé Palace)

CATALANS!

Per patriotisme, per l'engrandiment de les nostres indústries, per a protegir la nostra producció i evitar la nostra crisi de treball. —

COMPREM SEMPRE PRODUCTES NACIONALS

Comprant les famoses màquines VERTHEIM, protegirem a més de la producció nacional la *Indústria Catalana*, per ésser la casa VERTHEIM l'única que posseix fàbriques a la nostra terra, com són les de Sant Martí (Barcelona) i Flassà (Girona)

Moble tancat

Moble obert

Comptat:

550 pessetes

A terminis:

650 pessetes

PRODUCCIÓ —
— CATALANA

Programa general de les Festes de les Santes

Dia 26

VIGÍLIA DE LA FESTA DE LES SANTES

A les dues de la tarda. — Repicament general de campanes.

A les quatre de la tarda. — Sortida dels gegants i nans, que recorreran els principals carrers de la ciutat.

A les sis. — Repartiment de Bons d'Assistència Social als menesterosos que previament s'hagin inscrit. L'acte tindrà lloc en el Saló de Sessions de l'Ajuntament i serà presidit per la Corporació Municipal.

A dos quarts de set. — A la Basílica parroquial de Santa Maria, rosari i solemnes Maitines i Laudes de les Santes cantades per la Rnda. Comunitat, Schola Cantorum i poble.

A les vuit de la nit. — Il·luminacions extraordinàries en la façana de l'Ajuntament, Plaça de la Llibertat i Rambla de Castellar.

A les deu. — Serenata obsequi a la Corporació Municipal i poble, enfront les Cases Consistorials, per la Banda Municipal i Cors Harmonia Mataronesa, La Perla i Iluro.

Dia 27

FESTA PRINCIPAL DE LES SANTES JULIANA I SEMPRONIANA, FILLES I PATRONES DE LA CIUTAT

A les nou del matí. — Sortida dels Gegants i Nans.

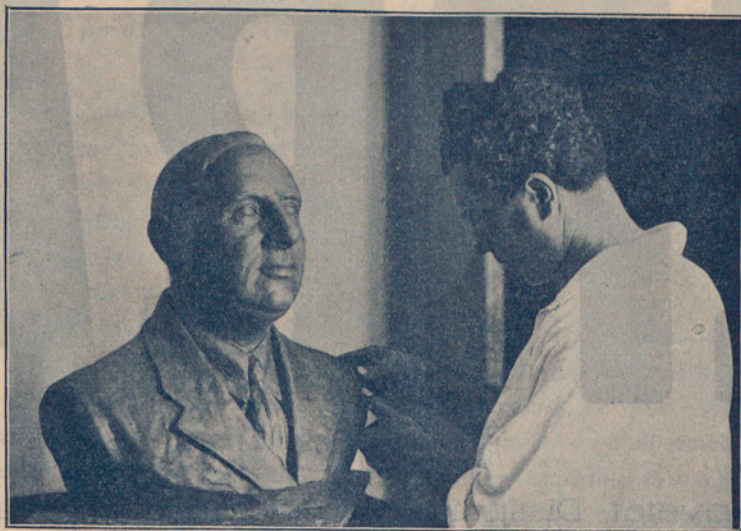
A un quart d'onze. — A la Basílica Parroquial de Santa Maria serà celebrat solemníssim Ofici a honor de les Santes Juliana i Semproniana, filles i patrones de la ciutat de Mataró. Serà executada la tradicional missa de Mn. Blanch, per la Capella de Música de la Basílica, elements de l'Orfeó Mataroní i solistes de la Capital, sota la direcció del Mestre de Capella Rnd. Mn. Joan Fargas. L'Acadèmia Musical Mariana cantarà les parts variants acompanyada del gran orgue. El sermó panegíric de les Santes Verges patrícies està confiat a l'eloqüent orador sagrat Rnd. P. Joaquim Seguí, escolapi.

A dos quarts d'onze. — Cursa pedestre Volta a Mataró. Sortida i arribada enfront la Sala Teixidó, organitzadora de la prova.

A les tres de la tarda. — Partit de futbol entre Penya Iñesta - Unió Esportiva Mataronina. Es disputaran una copa cedida per Làmpares Z, en el camp de l'Iluro.

A dos quarts de quatre. — En la Sala Teixidó, festival esportiu infantil. S'efectuaran diferents proves i s'atorgaran alguns premis.

A les cinc. — Festival Marítim orga-

L'escultor Joan Balmanya acabant de modelar el bust de Juli Garreta que ha cedit al seu poble natiu de Sant Feliu de Guixols.

nitzat per la Penya Oratam, en el seu estatge social de la platja, enfront del carrer de la Cooperativa. S'efectuaran les següents proves: 50 metres infantils-50 metres socials debutants-50 metres locals-Rellevaments 5x50 estil lliure-Partit de Water-Polo interclubs, Mar i Esport Arenys i Penya Oratam. Seran adjudicades Copes i medalles als vencedors de les proves.

—Extraordinari partit de futbol en el camp de l'Iluro entre els primers equips del Terrassa F. C.-Iluro S. C. Al team vencedor se li entregarà una Copa de la Corporació Municipal.

A dos quarts de sis. — Interessant encontre de futbol en el camp de la Unió Esportiva Mataronina entre els primers equips del Vuitè Regiment d'Artilleria Lleugera i la U. E. Mataronina. Serà disputat un trofeu de l'Excm. Ajuntament.

A tres quarts de set. — A la Basílica de Santa Maria, rosari i seguidament solemníssimes Vespres cantades per la Rnda. Comunitat i poble i començ de la Novena a les Santes.

A tres quarts de vuit. — Solemne processó per l'interior de la Basílica de Santa Maria. Presidirà la processó les Sagrades Relíquies de les San-

tes. El penó principal ha estat confiat als senyors Antoni Andreu i Martínez, Narcís Marfà i Clivillés i Joaquim Martí i Mora; el segon penó serà portat pels nens Antoni M.ª Andreu i Marfà, Manuel de Sisternes i Ros i Enric Fàbregas i Blanch. Durant la celebració de la processó el poble cantarà els himnes «Jesu corona virginum», «Virginum laudes» i els «Goigs» a les Santes.

A les deu de la nit. — Dispar enfront del carrer de Sant Antoni, i en la platja, d'un brillant Castell de Focs Artificials, a càrrec del pirotècnic senyor Manuel Estalella.

A les onze. — Concert per la Banda Municipal a la Plaça de la Llibertat.

Dia 28

FESTA DE LES RELÍQUIES DE LES SANTES

A les deu del matí. — Ofici solemne, cantant-se la missa «Immaculatae Conceptionis», de Goicoechea, per l'Acadèmia Musical Mariana, dirigida pel seu Director Rnd. Mn. Ferran Gorchs, i sermó pel Rnd. P. Joaquim Seguí, Sch. P.

A les dotze del matí. — Extraordinària audició de sardanes per la Co-

bla Barcelona (Oficial de la Generalitat de Catalunya) i Concert per la Banda Municipal al Parc.

A les tres de la tarda. — Partit de futbol entre Penya Florenza i Grup Esportiu Mataroní, al camp de la Unió Esportiva Mataronina. Al guanyador se li farà ofrena d'una Copa donatiu de la Corporació Municipal.

A dos quarts de quatre. — Partit de basquetbol entre el B. C. Caldetes i el segon equip de l'Iluro, en el terreny d'aquest últim.

A dos quarts de cinc. — Partit de basquetbol al camp de l'Iluro entre una potent Selecció Catalana i el primer equip de l'Iluro S. C. Es disputaran una Copa donada per l'Ajuntament.

A les cinc. — Partit de futbol entre els potents primers equips de la U. E. de Sans i l'Iluro S. C. S'atorgarà al guanyador una magnífica Copa.

—En el Camp de l'Unió Esportiva Mataronina, combats de boxa i proves d'atletisme i curses a càrrec de l'Iris A. C. i del 8è Lleuger d'Artilleria.

—Selecta audició de Sardanes al Parc Municipal per la cobla Barcelona.

A les sis. — Festival escolar al mateix lloc, presidit per l'Excel·lentíssim Ajuntament i altres Autoritats. Repartiment de premis als alumnes de les Escoles Públiques. Amenitzarà la festa la Banda Municipal. Durant el Festival en el Parc seran disparats focs japonesos.

Acabarà tan simpàtic acte amb la desfílada dels escolars en manifestació per davant de les Cases Consistorials.

A les set. — Solemnes Vespres i Completes, a la Basílica parroquial de Santa Maria, cantades per la Reverenda Comunitat.

A dos quarts de vuit. — Rosari i continuació de la solemne Novena a les Santes, finalitzant amb la veneració de les Relíquies.

A dos quarts de deu de la nit. — Concert per la Banda Municipal a la Plaça de la Llibertat i Sardanes a la Rambla de Castellar per la Cobla Barcelona. Finalitzarà la festa amb el dispar d'una gran traca valenciana.

Dia 29

A les vuit del matí. — Gran cursa ciclista organitzada per l'Esport Ciclista Mataroní, exclusivament per a terceres i quartes categories, amb premis per a totes les categories.

Lloc de sortida: Auto Garatge Ma-
(Acaba a la plana 30)

VIAENLLÀ ◆ VIATGES I EXCURSIONS FOMENT DEL TURISME

Organització d'excursions col·lectives i particulars - Viatge de nuvis i tot quan estigui relacionat amb el Turisme

EXCURSIONS PEL MES D'AGOST

Sitges, Vilanova i Tarragona :: Berga i Nostra Dona de Queralt
Manresa i Cardona :: Fonsaben, Alfarràs i Rupit

Per detalls: ANTONI MACIÀ - Argüelles, 22 - Mataró

SALA TEIXIDÓ

Sant Felicià, 22 - Davant a la Platja

BOXA, CULTURA FÍSICA,
MASSATGES I DITXES

CLASSES ESPECIALS PER A
SENYORES I NENS

Obert de 7 del matí a les 9 vespre

CONTROL MÈDIC A CÀRREC
DEL

Doctor Casas

Director i professor:
Josep Teixidó - Kamaloff
Ex-campió d'Espanya

La gran venda d'aquestes diades
demostra que

"La Cartuja de Sevilla"

està en primer lloc, tan en preus
com en assortiment i quantitat d'articles

SERRAS

SASTRE

Sta. Teresa, 52 = Mataró

Novetat, Distinció, Elegància i bon preu

ARBRES-PLANTES-FLORS

ESPECIALITAT EN MIMOSES EMPELTADES

FREDERIC PERA

Premi extraordinari

Exposició de Plantes i Flors, de Barcelona

Tardor de 1932

Telèfon 136

MATARÓ

Mutua General de Seguros

Fundada en 1907

Accidents del treball en la Indústria de Mar
i en l'Agricultura

Malaltia, Mort i Incendis

Domicili social:

Balmes, 17 i 19 - Barcelona - Telèf. 20755

Clínica: Temple, 5 - Badalona

Edificis de la seva propietat

DELEGAT A MATARÓ:

FRANCESC COBO

Sant Francesc d'Assís, 12

Encarregueu vostres impresos a

"ARTS GRAFIQUES TRIA"

LLIBRERIA
PAPERERIA
AMADEU TRIA

Impremta : : Enquadernacions
Tois els treballs del ram

TELEFON 200
RAMBLA CASTELAR, 28
M - A - T - A - R - Ó

El millor i més econòmic Servei Funerari

Mn. Jacinte Verdaguer, 10 i 12
Sant Benet, 24

Telèfon 111

La bellesa de la plana de Vic

Una impressió personal

per LLUÍS FALGUERAS

Que essent-ne una de les més sobresortints de la Catalunya de tots, descrita baix una subjectivitat, que si logrés que els lectors del DIARI DE MATARÓ la vegessin objectivament amb tota la boniquesa relativa que a l'home li és permès copsar-la a través de la meua impressió, n'estaria molt joiós, que els altres fruïssin la bellesa relativa o comparable de dita plana.

Quan n'era petit sempre creia i esperava que un jorn fet home podria passar més enllà de les muntanyes que emamrquen la comarca de Vic i que a fora m'hi sentiria ditxós, perquè veuria terres més boniques i em d'alla poder traspasar aquell cercle tan petit, quin horitzó està limitat a les muntanyes del prehistòric llac.

No obstant i això, és també una veritat que en les tradicionals revetlles de Sant Joan i Sant Pere, al fer-se fosc i esguardar en tots indrets focs i engegar trets arreu per els més grans que jo, em produïa a la meua ànima inexperta una sensació tan profunda, la qual no podia atribuir-la a altra causa que a la sublimitat de l'espectacle que m'ocasionaven aquelles diades tradicionals.

Col·locades les cases en el fons i a les vessants de les muntanyes, amb les ermites per corona, i havent-hi un foc a cada casa i ermita, posant un espectador a un punt de mira idoni, difícilment fora trobar bellesa palescudà; al posar-me al llit la meua ànima somniava i veia altra volta en una visió la majestat del gran espectacle; més en aquesta visió les fogueres eren castells de focs, les cases i ermites, palaus grans. Aquell dia la sublimitat de la bellesa relativa la vàreig fruit en aquella visió quedant-se la meua ànima emplenada de joia.

Doncs bé; mon anhel de jove fou realitzat un dia. Fet un home, vaig traspasar aquell horitzó, i havent travessat diverses voltes l'Espanya, fixant-me en tot fins el detall, tinguí una forta desil·lusió en observar que no he trobat terres més belles, ni coses més boniques ni tampoc cap eminència com Balmes, el gran filòsof, i com Verdguer nostre poeta nacional.

Al retornar després de vint anys a n'aquell horitzó, tan petit i tan xamós, per causa d'una malaltia que em privava de treballar i m'exigia distracció, una tarda del mes de maig, passejant-me, vaig arribar fins al re-

nomenat Castell de Gurb. Lluia bon sol, era una d'aquelles tardes clares i blavoses, feia llargs anys que estava voluntariament exiliat de la Plana i vaig trobar-la tan formosa, que la meua ànima contemplà novament la visió de les fogueres de les revetlles de Sant Joan i Sant Pere. Vàreig gosar! Se m'hi hauria fet nit si no hagués dubtat de poder retornar a casa; d'una faisó tan gran era el que contemplava, d'un relleu tan sublim m'apareixia aquella comarca.

Ah! Amb majestat de sobirana la ciutat de Vic al mig, els pobles, molts d'ells aferrats a les pendents com volent sortir d'aquell marc, els més grans a les vores del Ter, assenyant el curs de les aigües, al cap de munt la Verge de Rocaprebera, al centre la Matrona de la Gleva, a baix

Puiglagulla i Sant Jordi, a l'altra part Sant Sebastià i Santa Perpètua, donant guàrdia en nom de Déu als creients que s'hi encomanin fervorosament per bé de llurs fills i hisendes; i tant i tant esguardava aquella Plana, que vàreig veure mancar-hi una mllora susceptible en estètica.

En aquell moment sentí no disposar de l'autoritat d'un patriarca bíblic, d'un Senyor de l'Edat Mitjana de Montral o Sabassona o d'un polític eminent modern, per a poder ordenar o quan menys aconsellar que, aquest sembrat de cases de pagès que de primer cop d'ull sembla des-harmònic, i en realitat és una harmonia vivent, o més bé un carrer desigual de cases com plogudes del cel, entre verdors de camps i arbres, fossin emblanquinades les que encara resten negres per a fruit un dia d'aquell espectacle que la meua imaginació llavors desitjava.

Oh! si els pagesos emblanquessin els seus casals, els feligresos, els santuaris; no deixant res ennegrit, a l'i-

A la mar!

per JOSEP PUIG I BOSCH

Bogueu que el vent és dur i ens castiga, però no vencerà nostre delit, amb aquest mar valent tot ens corlliga: La mar fou un bressol, és nostre llit.

El vent és dur, és un mestral que crema; el cel és tot pintat, color de plom, però el nostre cor no pot esprèmer com un serpent lligat a cada llom.

De cara al vent! La barca encara és nova i té la carn de pi cremat del llamp. Es va encarcerant la nostra roba i ja sentim la set, vindrà la fam.

Enllà! I apreteu aquestes llances dels rems fins les illades del camí que sembla aquesta mar unes balances, però ell no podrà fer-nos desdir de nostra dèria viva, aferrissada, de dominar la mar i tot el vent. El mariner la mort la té lligada i la mossega sempre amb cada dent.

Enllà! El mar és blau, el cel tot negre, el llamp esqueixa el núvol acerat, la barca puja i baixa, el ball alegre que canta el llamp, el tro, la tempestat.

Anem sense timó i sense vela, però els ulls coneixen el camí i el ruixim del mar no els entela ni el fred, ni el vent, ens poden atuir.

Ja para el temporal i la mar bella retorna al ritme suau d'ensopiment; a cada cresta hi té una centella, centella d'aquell llamp que viu, l'encén.

aquell mestral d'alens plens de folia que crema i que infla tot el mar, aquell mestral que porta l'agonia i tot aquest amor del navegar.

Ciutat, tens mariners, tens l'esperança que són la teua història imperial. Ciutat que viu de cara al mar, no et cansa. Ciutat que veu la mar no sent el mal.

d'un greu sofrir, no poder viure sentint un pes estrany damunt el front. Ciutat de cara al mar, és ciutat lliure, és la ciutat que mena tot el món,

gual que estant totes les pagesies de la Illa de Menorca i les viles de nostra costa oriental catalana, puix la bellesa i la netedat estan en raó directa amb la ciutadania, i estigueu cert que l'estètica de la Plana arribaria a un grau tan refinat que si un jorn el President de la República Espanyola ascendís a una bona mira, podríem dir-li amb orgull que fora d'aquí no hi ha bellesa més sublim que la de la Comarca de Vic. Sols es veu verd i blanc: Verd, símbol d'agricultura; blanc de ciutadania.

I per acabar aquest treball descriptiu, desitjo concretar, que si les persones de relleu cultural, econòmic, d'autoritat, o la Junta de la Comarca Agrícola de Vic i per sobre de tat el seu President, recollissin aquesta idea i els més idealistes emblanquessin les cases que encara resten negres, al cap d'una temporada estaria tot blanc i aleshores l'estètica de la Plana de Vic arribaria a una sublimitat de bellesa igual a les visions de la meua infantesa de les revetlles de Sant Pere i Sant Joan.

NUVIS compreu els vostres **MOBLES**

a la casa **MATEU ROS** - Carrer de Barcelona, 20 i 36, on trobareu els millors i a més bon preu.

PROGRAMA GENERAL

(Vé de la plana 27)

taró i arribada a la Rambla de Castellar, amb un total de 100 quilòmetres.

A les nou.—Tirades per patrulles militars i individuals amb arma de precisió en el Camp del Tir Nacional.

A les deu.—Tercer Campionat de Mataró de Penthalon, organitzat pel C. E. Laietània en el Camp de l'entitat organitzadora, amb premis per als vencedors.

A dos quarts d'onze.—A la Basílica de Santa Maria, Ofici solemne cantat per la Rnda. Comunitat i escolania.

A les onze.—Col·locació de la primera pedra del nou edifici que la Unió de Cooperatives de Mataró bastirà en els terrenys de l'antic Teatre Euterpe, amb assistència de les Autoritats i altres personalitats.

A les dotze.—Sardanes al Parc Municipal per la Cobla Barcelona i La Principal de La Bisbal.

A dos quarts de quatre.—Tir de Plats i de Globus en el camp del Tir Nacional organitzat per la Societat de

Caçadors de Mataró i Districte, amb premis als guanyadors.

A tres quarts de quatre.—Una representació de l'Ajuntament, la Comissió Organitzadora de l'homenatge a Garreta, cors forans i de la localitat aniran a l'Estació del Ferrocarril a rebre les altres entitats corals i representacions associades a dit homenatge. En manifestació es dirigiran al Parc Municipal, on tindrà lloc la inauguració del bust del mestre Juli Garreta, amb assistència de la Corporació Municipal de Sant Feliu de Guixols, on nasqué l'homenatjat, familiars seus, Ajuntament d'aquesta ciutat, personalitats invitades i foranes adherides, a les quals com a record de la festa, els serà feta ofrena d'un artístic objecte. La Banda Municipal, les cobles Barcelona i La Principal de La Bisbal, amenitzaran l'acte i les entitats corals executaran a honor del mestre festejat diferents composicions.

Aquesta festa serà a benefici de l'Hospital d'aquesta Ciutat.

—Matx d'escacs interclubs entre els Clubs d'Escacs Manresa-Mataró, organitzat pel Club local, en el seu

domicili social. Es disputaran un trofeu de l'Ajuntament.

A les cinc.—Gran Festival Nàutic i Skating als banys del Centre Natació Mataró amb la col·laboració del Club de Natació de Portbou, i en el qual es disputaran diferents proves: Water-Polo, Curses, Rellevaments, etc. Premis de l'Excm. Ajuntament.

A dos quarts de vuit.—Continuació de la Novena de les Santes a la Basílica de Santa Maria.

A les deu de la nit.—Sardanes a la Rambla de Castellar per les Cobles Barcelona i La Principal de la Bisbal.

A més de les Copes consignades, la Corporació Municipal n'ha concedit d'altres com a premi per a actes esportius.

Contribuiran a l'esplendor de les festes altres de caràcter públic i particular, com funcions teatrals, sessions de cinema, concerts, balls de societat, i l'envelat de la Societat Iris en els terrenys del que fou Teatre Euterpe, etc., etc.

La Novena de les Santes

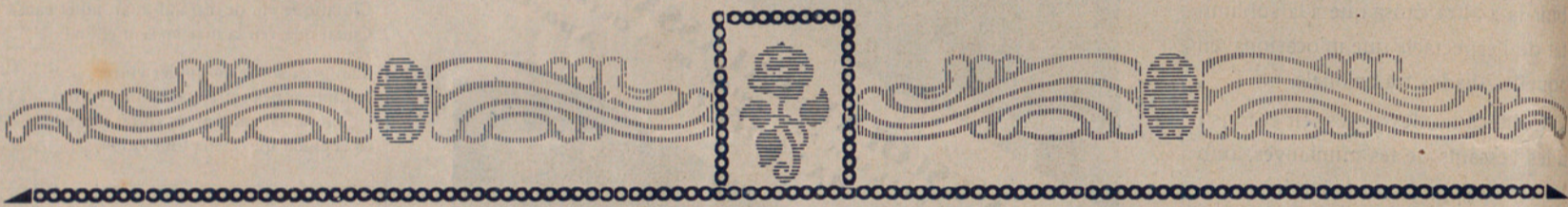
Enguany la Novena a les Santes revestirà especial solemnitat i cada un dels dies serà aplicada a intenció dels següents particulars i entitats:

Dia 27. — D.ª Mercè Serra, Vidua Marfà. — Dia 28. — D.ª Assumpció Marfà, Vidua Agustí. — Dia 29. — Família Carrau. — Dia 30. — Família de Sisternes. — Dia 31. — Família Parera-Mons. — Agost. Dia 1. — D.ª Encarnació Recoder. — Dia 2. — D.ª Cristina Fàbregas, Vidua Recoder. — Dia 3. — Centre Catòlic. — Dia 4. — Foment Mataroní. — Dia 5. — Dia de gràcia a intenció de les Filles de Maria de Mataró.

En sufragi dels difunts de l'Associació de les Santes

El dilluns, dia 30 del corrent, a les nou del matí, a la Basílica parroquial de Santa Maria es celebrarà solemne Ofici en sufragi dels difunts de l'«Associació de les Santes» que han mort durant l'any.

Impremta Minerva.-Mataró

◆ **IMPRESA MINERVA** ◆

LIBRERIA — OBJECTES D'ESCRITORI

MATERIAL PER ARTISTES

BARCELONA, 13

TELEFON 255

◆ **MATARO** ◆

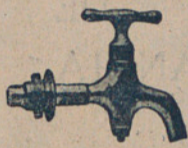

SERRAS

SASTRE

Sta. Teresa, 52 - Mataró

disposa d'una tria refinada de gèneres propis per la temporada

FUNDICIÓ DE METALLS
: I TALLER MECÀNIC :

Aixetes de totes classes : Plomades per a
les xarxes : Compra de metalls vells

Josep Massuet

FERMÍ GALAN (REIAL), 315

MATARÓ

FRANCISCO MAURET MORAGAS

CONSTRUCCIONS MECÀNIQUES EXCLUSIVAMENT PER A LA INDÚSTRIA DEL GÈNERE DE PUNT

Stock permanent de peces intercanviables per als més perfeccionats sistemes
de màquines Standard

GRAVINA, 27

MATARÓ

CONFITERIA I PASTISSERIA

VINS

LICORS

XAMPANYS

Riera, 54-bis

Tel. 54

MATARÓ

ENRIC MIRACLE

Granja Caralt

Dolors Rey

Especialitat en gelats

Riera, 14 (Davant carrer del Bisbe Mas)

Calçats a preus de fàbrica

SABATERIA CASTELLSAGUER

BARCELONA, 7

MATARÓ

*Vegi els aparadors i comprovi qualitats i preus per a convèncer-se
que són preus de fàbrica*

Meroeria : Paqueteria : Quincalla : Perfumeria : Joquines : Confeccions
: Gèneres de Punt : Antiga Casa Manresa : Fundada a l'any 1858 :

JOSEP MAÑACH

Sant Cristòfor, 21

Mataró

FABRICA D'ANISSATS - LICORS - XAROPS - ORXATES

Casa fundada en 1840

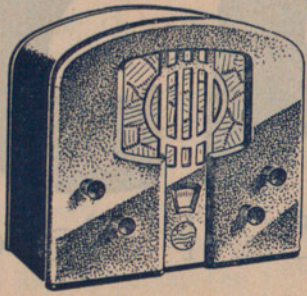
ANTONI GUALBA

XAMPANYS

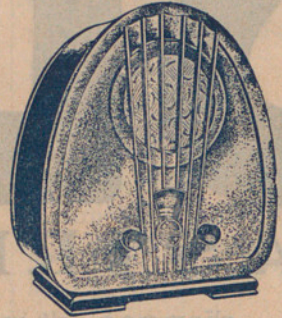
Detall: Santa Teresa, 30

Telefon 64 - Mataró

PHILIPS RADIO

COMPTAT I A TERMINIS

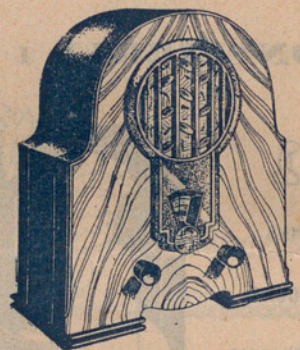
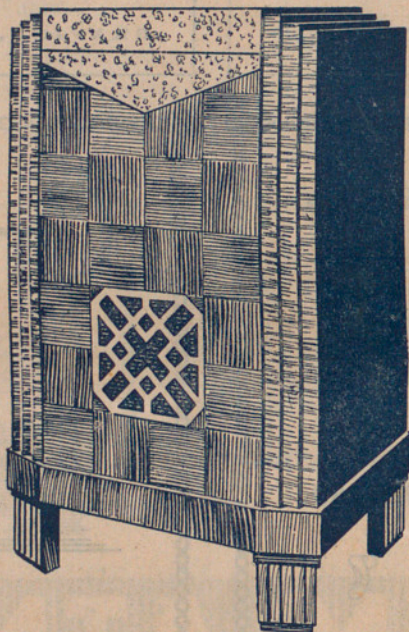
UNICA MARCA

QUE
CONCEDEIX

6 ANYS

DE
GARANTIA

La casa no garantitza els aparells que no hagin estat comprats directament als seus agents oficials

Agent oficial a Mataró i Comarca:

SALVADOR CAIMARI

Amalia, 38

MATARÓ

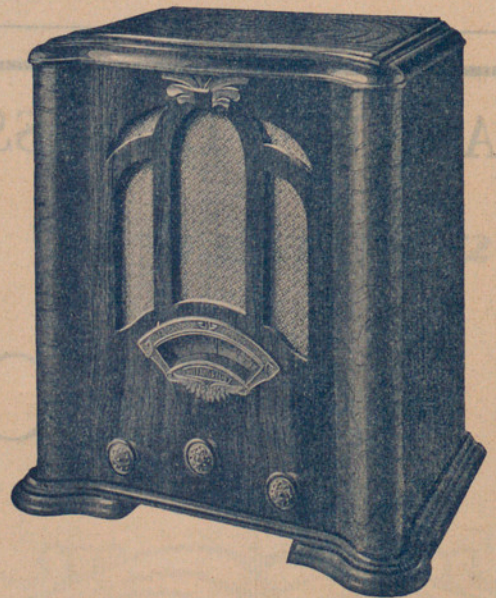
Telèfon 261

Tallers Hispano Radio

Agent oficial a Mataró i Comarca:

SALVADOR CAIMARI

Aparells des de 2'50 ptes. setmanals - De 3 a 12 làmpares

Amalia, 38

MATARÓ

Telèfon 261

Reparacions d'aparells
de totes marques